

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Jugoslovanski narodni klub,

KAJ JE IN KAJ HOČE?

Te dni objavljena (tudi v Vašem listu) izjava Jugoslovanskega narodnega kluba narodne skupščine, je izzvala tudi v naši javnosti razne komentarje, razna domnevavanja ter kombiniranja, in nešteto ljudi me je ob priliki zadnjega kratkega bivanja v Mariboru spraševalo, kaj to pomeni, ali je to razcep JRKD in ali se ustanavlja še kaka nova politična grupacija itd. Tudi sem prejel zadevno več pisem. Zato smatram za potrebno, da v informacijo javnosti podam sledeče:

Kakor znano, se je po sestanku sedanje narodne skupščine začetkom decembra l. l. ustanovil skupen poslanski klub, v katerem je bilo vseh 305 (odnosno takrat še z g. Živkovičem vred 306) narodnih poslancev. Oddvojil se je kasneje, začetkom letošnjega leta, g. dr. Nikola Nikić s še 4 tovariši in ustanovil svoj »Hrvatski seljački klub« (brez seljakov!), ki ga je pa moral prekrstiti v smislu zakonitih določil v »Narodni seljački klub«. Kaj pomeni g. dr. Nikić v našem in zlasti hrvatskem javnem življenju, jasno osvetluje predvsem dejstvo, da se kasneje niti eden hrvatski poslanec ni priključil njegovemu klubu in je ostal pri svojih 5 članih. »Hospitant« v njegovem klubu je menda samo še g. Lojze Pačič, ki se je s svojim nekvalificiranim in neresnim nastopom sam izločil iz večinskega kluba. Brezpomembnost dr. Nikića v političnem življenju Hrvatske pa še bolj karakterizira dejstvo, da je bil mož l. 1923. in 1925. izvoljen samo, ker je nastopal kot kandidat na Radičevih listah. Ko pa je po volitvah l. 1925. Radića izdal in šel v Pašičevo vlado proti Radiću, ga je l. 1927. doletela usoda: Radić mu je postavil v njegovem okraju kot protikandidata razmeroma brezpomembnega človeka, pa je dobila Radičeva lista do 5000 glasov, Nikić pa največ 900 — in je izgubil v pozabnost. Pri volitvah 8. novembra pa si je izposloval, da je on edini v svojem okraju dobil pristanek nosilca liste, in je zopet — »zmagal«. Isto trde o ostalih članih njegovega kluba. Te podrobnosti navajam samo radi tega, ker se ponekod smatra Nikićev klub kot bogvejak važnega. Dejanski ta klub ne igra prav nikake vloge v parlamentarnem življenju.

Večinski klub se je na podlagi politične evolucije, izvršene tekom mesecev z ustanovitvijo JRKD, tekom poletja letošnje ga leta pretvoril v poslanski klub JRKD, ki tvori danes vladno večino. V klubu je poleg velikega števila novih političnih osebnosti, ki so pri volitvah 8. nov. m. l. nastopile na programu integralne jugoslovanske ideje, tudi veliko število političnih osebnosti iz prejšnjih političnih strank radikalne, demokratske, zemljoradniške, samostanodemokratske, radičevske itd.

Razumljivo je, da stapljanje teh elementov v novo jugoslovansko politično orijentacijo in organizacijo ne gre tako gladko, kakor bi si to vsi iskreni Jugoslovani želeli. Treba vedeti, da so vmes politični prvaki, ki so skozi 20, 30 in celo več let živeli in delali v svojih prejšnjih političnih grupacijah in so prožeti z dotično mentaliteto. Značilo bi, ne biti realen politik, ako bi kdo ne upošteval tega psihološkega momenta. S tega vidika pa je tudi razumljivo, da so tudi v stranki JRKD in v njenem poslanskem klubu še vedno od časa do časa vstajale razne poprejšnje mentalitete, kar je mnogokrat vodilo do zastaja v razvoju nove politične grupacije in v delovanju večinskega poslanskega kluba JRKD. Zato se je že letos na spomlad v velikem delu poslanskega kluba JRKD pojavila akcija iskreno jugoslovansko orientiranih elementov, takozvana bristolska akcija, kateri smo se povečini pridružili tudi mi Slovenci, ki ni pomenila razcepa v klubu, nasprotno, ki je pomenila poglobitev idejnega dela v JRKD in njenem poslanskem klubu, poglobitev dela na izpopolnitvi organizacije, in zlasti ostrejšo podprtje brezkompromisne jugoslovanske politike z absolutnim in dokončanim odklanjanjem vsakršne misli na povratek katerekoli izmed starih strank. Akcija je uspela v toliko, da so se razmere v klubu razčistile, da je klub zopet pričel aktivnejše in intenzivnejše posegati v dogodke in tok političnega življenja.

Nekaterim našim tovarišem pa se je tudi še sedaj zdelo, da v klubu JRKD še preveč prevladujejo ljudje s starimi mentalitetami, da se prepočasno izvaja politika integralne jugoslovanske misli, in da to zavlačuje in ovira razvoj nove politične grupacije. Čutili so se tudi zapostavljeni pri volitvah v razne skupščinske odbore. Zato so nekateri (menda jih je doslej 11 ali 12) izstopili iz kluba JRKD in ustanovili svoj Jugoslovanski narodni klub. Poudarjam: izstopili so iz kluba, niso pa izstopili iz stranke! Vsi so ostali člani politične grupacije, smatrajo pa, da bodo z ustanovitvijo posebnega poslanskega kluba mogli uspešneje uplivati na poglobitev — idejno in materialno — dela na organizaciji stranke in na izvaianju njene programa. Izjava, ki jo je podal novi klub, tudi prav nič ne govori o odvajanju od JRKD, ampak postavlja samo zahteve po forsiranem izvaianju programa, ki ga je postavila JRKD, tako s strani kluba večine, kakor s strani vlade. Novi klub pomeni torej ne razcep, ampak v gotovem nasledu samo potenciranje idejnega dela na izvaianju istene brezkompromisne jugoslovanske politike. Vekoslav Spindler.

kona o ureditvi rednih sodišč. Izvoljen je bil poseben skupščinski odbor za proučitev teh zakonskih predlogov. Vloženih je bilo na posamezne resorne ministere več interelacij. Soglasno je bil nato na predlog verifikacijskega odbora odobren mandat novega nemškega poslanca dr. Hansa Moserja.

NEUSPEH KONFERENCE PETIH.
ZENFVA, 10. decembra. Konferenca petih velesil se je končala včeraj ob 17. uri. O rezultatih razgovorov ni bil izdan noben komunike. Edino v angleških krogih se govori, da se je razpravljalo v glavnem o odgovoru Nemčije na vprašanje Paula Boncourja glede enakopravnosti. Baie so pri tem nastale doslej največje težave.

Spor med Anglijo in Perzijo

V OZADJU JE NAJBRŽE TUDI RUSIJA. ODHOD ANGLEŠKEGA VOJNEGA BRODOVJA V PERZIJSKI ZALIV. NEVARNOST OBOROŽENEGA KONFLIKTA.

LONDON, 10. decembra. V tukajšnjih političnih krogih je vzbudila veliko zanimanje vest, da je angleška vlada poslala z ozirom na perzijsko odpoved eksploatacijskih koncesij Anglo Persian Oil Company perzijski vladi ostro noto ultimativnega značaja. Na včerajšnji seji spodnje zbornice je ministrski predsednik Macdonald na interpelacijo poslanca delavske stranke Landsburyja glede vsebine ultimativne note in bodočih ukrepov vlade za primer, da bi perzijska vlada ultimatum odklonila, odločno odklonil vsak odgovor. Pač pa je najgovornejši odgovor na to poslančevo vprašanje odredba vlade, ki je izdala večjemu delu

svojega vojnega brodogradilca, naj odplove čim hitreje v Perzijsko morje, kjer se že mudi veliki rušilec »Hastings«. Anglija bo Perzijo nedvomno prisilila k spoštovanju mednarodnih pogojev. Ker stoji za Perzijo gotovo tudi sovjetska Rusija, se je tudi na ta način znova pokazalo staro nasprotstvo med Londonom in Moskvo. Prav zaradi tega je pa tudi malo upanja, da bi se Perzija uklonila angleškemu diktatu. Tako ni izključeno, da bi utegnili nastati med Anglijo in Perzijo celo oborožen konflikt, da si izjavlja londonska vlada, da bo storila vse za mirno poravnavo nastalega nesoglasja.

Kritičen položaj nemškega parlamenta

SPOR RADI AMNESTIJE. RAZDOR MED HITLERJEVCI. — MOŽNOST RAZPUSTA DRŽAVNEGA ZBORA.

BERLIN, 10. decembra. Notranja politična situacija se je v zadnjih 24 urah zelo poostрила. Državni zbor bi bil moral včeraj končati svoje delo in biti nato odgođen do 15. januarja. Medtem pa se v odboru ni mogel doseči sporazum v vprašanju amnestije. Po sporazumu med narodnimi socialisti in socialnimi demokrati naj bi se izvedla amnestija za ona kaznjiva dejanja, ki so bila storjena iz političnih motivov, na ta način, da se kazni do 5 let leče popolnoma brišejo, daljše kazni pa se sorazmerno znižajo do 5 let, dočim bi ostale kazni obsojenci prebili na pogojnem dopustu. Državni pravosodni minister je najprej hotel, da se proglasi amnestija samo za one politične zločine, ki so bili kaznovani s kaznimi do enega leta. Vendar pa je verjetno, da bo vlada, čeprav ne v vsem, vsaj v glavnem popustila, tako da bi še danes moglo priti do kompromisa. Politična težava pa je v tem, da narodni socialisti ne predstavljajo

zanesljivega činitelja pri pogajanjih. Predvčerajšnjim je prišlo namreč do odkritega konflikta med Strasserjem in Hitlerjem. »Vossische Zeitung« trdi, da je Strasser sploh izstopil iz narodno socialistične stranke in je zato prišlo med njim in Hitlerjem do razgovora, v katerem je bil dosežen sporazum, po katerem Strasser še nadalje ostane v stranki, poprej pa mora oditi še na tritedenski dopust. Strasser je že predsinocnim odpotoval iz Berlina in je s tem izločen od vseh nadaljnjih pogajanj. S tem se je politični položaj znatno poslabšal, ker je padlo vse odločevanje v roke radikalnih elementov v narodno-socialistični stranki. Zaradi tega je nastalo vprašanje o normalnem sodelovanju narodnih socialistov z ostalimi strankami in celo o samem vprašanju odgoditve državnega zbora. Zato ni izključena možnost, da bo državni zbor razpuščen, če narodni socialisti ne bodo pristali na odgoditev državnega zbora do 15. januarja.

Francoska in angleška demarša v Sofiji

SKUPEN NASTOP PRIZADETIH IN ZAPADNIH VELESIL PROTI AKCIJAM MAKEDONSTVUJOČIH. VZNEMIRJENJE V SOFIJI.

SOFIJA, 10. decembra. Nепrestano se ponavljajoči obmejni spopadi na jugoslovansko-bolgarski meji, ki so, kakor je splošno znano, delo makedonstvujočih, so vzbudili v zadnjem času ne le posebno pozornost prizadetih držav, temveč v prvi vrsti tudi pozornost diplomatskih zastopnikov zahodnih velesil. To zanimanje se je stopnjevalo še s po Jugoslaviji zahtevani in po Bolgariji odklonjeni mešani preiskovalni komisiji, ki bi morala po določilih pirotskega sporazuma oditi na kraj spopada ter ugotoviti dejansko stanje in krivce. Jugoslovanska vlada je ostala pri tem mirna in si želi še dalje vzdrževanje priateljskih sosednjih odnosov. Ker pa so se v zadnjem času dogodili obmejni incidenti tudi na rumunsko-bolgarski meji, je bila bolgarski vladi izročena še nota Rumunije, ki nastopa ostro proti kršitvi suverenitete obmejnega ozemlja. V tukajšnjih političnih krogih

se zaradi tega misli, da je s tem uvedena organizirana akcija, čije namen bi bil enkrat za vselej onemogočiti vse vpade makedonskih komitašev.

SOFIJA, 10. decembra. Dejstvo, da sta napravila tudi poslanika Francije in Anglije diplomatske korake zaradi vednih obmejnih incidentov med Bolgarijo in Jugoslavijo na eni ter Bolgarijo in Rumunijo na drugi strani, kakor tudi to, da sta bili tako iz Beograda kakor tudi iz Bukarešte dostavljeni bolgarski vladi protestni note, je vzbudilo v tukajšnjih političnih krogih veliko vznemirjenje. Ministrski predsednik Mušanov se je sinoči dalje časa razgovarjal z nekaterimi člani svojega kabineta, o vsebini razgovorov se pa čuva stroga tajnost. Vlada je s cenzurnim odlokom onemogočila tudi tisku, da bi poročal o intervenciji Francije in Anglije.

Delo narodne skupščine

BEOGRAD, 10. decemb. Na včerajšnji seji narodne skupščine so bili navzoči tudi vsi ministri. Po prečitvanju ukaza, s katerim je postavljen za namestnika odsotnega zunanjega ministra dr. Kramer, je predsednik dr. Kumanudi sporočil poslancem, da je pravosodni minister predložil nar. skupščini v odobritev štiri nove zakonske osnutke, in sicer zakona o avtentičnem tolmačenju § 110 zakona o uradnih, zakona o spremembi § 253 zakona o javnih notarjih, zakona o sedežih in teritorialnih pristojnih apelacijskih sodišč in zakona o spremembi uvodnega zakona za zakonik o sodnem postopanju v civilnih oravdah in za-

Dnevne vesti

Delo Pomožne akcije v Mariboru

Iz seje ožjega odbora.

Sinoči je imel ožji odbor Pomožne akcije za siromašne sloje Maribora v mestni posvetovalnici sejo pod predsedstvom mestnega župana g. dr. L. i p o l d a. Uvodoma je g. župan sporočil, da so vsi sklepi širšega odbora Pomožne akcije izvedeni in da je bilo razposlanih 1945 pol, od katerih jih pride v poštev 1862. Od teh je doslej že 563 pol pobranih, in sicer znaša denarni efekt na 395 polah okrog 35.000 Din, 57 pol izkazuje darila v blagu, 112 pol v blagu in denarju, 111 pol je bilo praznih vrtenjeh, 23 pol pa odklonjenih. Odbor Pomožne akcije se nadeja, da bo imela nabiralna akcija po polah lep uspeh, in da bo nabranih okrog 100.000 Din samo v gotovini. Pričakuje pa se, da bo končni efekt letošnje Pomožne akcije znatno večji od lanskega in da se bo nabralo v denarju okrog 400.000 Din, 100 tisoč Din pa bo vredno blago, ki ga bodo darovali meščani za omiljenje bede. Nadalje je g. župan poročal, da so tudi mariborski industrijci pripravljene izdatno podpreti s svojimi prispevki Pomožno akcijo, prispevale pa bodo tudi okoliške industrije.

Nabrana denarna sredstva se bodo porabila tudi za omiljenje brezposelnosti. Sprejet je bil sklep, da se bo najelo okrog 100 brezposelnih delavcev, ki bodo popravili Kacijanerjevo in Kraljeviča Marka ulico ter Pobreško cesto in splinirali prostor nasproti Magdalenskega parka in sportni prostor SK. Železničarja ob Tržaški cesti.

Glede prehrane pa je bil sprejet predlog, da bodo brezposelni dobivali tudi letošnjo zimo hrano v Ljudski kuhinji ter deloma v Javni kuhinji in pri drugih dobrodelnih institucijah. Ko bo pritisnila hujša zima, se bo odprla ogrevalnica, kjer se bodo letos smeli zadrževati le oni, katerim bo izdal mestni socialni urad nakaznice. Siromašne in pomoči potrebne rodbine pa bodo dobivale mleko na izkaznice pri mlekarjih in ne več v ogrevalnici.

Končno je ožji odbor Pomožne akcije sklenil prirediti dobrodelni koncert v veliki uniojski dvorani, katerega čisti dobiček bo namenjen za pomoč bednim. Prireditev, ki bo nekoga večera med Novim letom in Svečnim tremi kralji, bo lažjega značaja in namerava odbor prirediti umetniški koncert tudi še v začetku meseca marca.

Koroški pevci ne smejo v Slovenijo!

Koroška deželna vlada je prepovedala pevecem slovenskih koroških pevskih zborov odhod v Slovenijo. Z naše strani se je takoj interveniralo na Dunaju, uspeh pa še ni znan, zato tudi ne vemo, če bodo pevci sploh še mogli priti. Če bodo avstrijske oblasti vztrajale pri prepovedi, potem je tudi naša dolžnost, da prepovemo prhode Nemcev iz Avstrije v Slovenijo!

Mestni svet je na svoji sinočnji seji podelil dovoljenje za postavitev stojnice: Franju Königu za prodajo čebule, česna in sočivja ter južnega sadja na Glavnem trgu; Francu Križaniču za prodajo pletenih lastnega izdelka, ob tržnih dneh pa Društvu ribičev s Krke za prodajo morskih rib na Glavnem trgu. Nadalje je mestni svet odobril izplačilo delne subvencije Dijaški kuhinji in združenju vojnih invalidov ter poklonil priznanim prispevek za Božičnico v otroškem vrtcu. Spremembo gradbenega načrta je dovolil tovarni »Jugosvile« ob Meljski cesti; izdal je gradbeno dovoljenje Avgustu Erlichu za adaptacijo že obstoječih objektov v Jezdarski ulici v tvornico za vato, Juliju Crippi uporabno dovoljenje za sušilnico v Slovenski ulici, Franju in Romani Škof za adaptacijo na Meljski cesti ter Ani Reiserjevi za preureditev garaže v obrtne lokale v Tyrševi ulici.

Visoko odlikovanje ministra dr. Kramerja. Nizozemska kraljica Viljemina je odlikovala ministra g. dr. Alberta Kramerja z najvišjim nizozemskim odlikovanjem, velikim križem reda Oranje Nassau z lentjo.

Zadnja pot Doležalove mame. Preteklo sredo jutraj je preminula v Št. Vidu nad Ljubljano ga Barbara Doležalova, mati g. Lojzeta Doležala, knjigovodje Mariborske tiskarne. Blago in skrbno slovensko ženo so pokopali včeraj dopoldne ob veliki udeležbi na šentviškem pokopališču. Naj bo pokojnici ohranjen blag spomin, žalujočim preostalim pa naše iskreno sožalje!

Trgovine bodo v nedeljo pred Božičem odprte. Združenje trgovcev v Mariboru objavlja, da bodo v nedeljo pred Božičem 18. t. m. trgovine v Mariboru dopoldne odprte.

V nedeljo, 11. XII. se otvori redni avto busni promet med postajo in trgovom Sv. Lovrenc na Poh., za nizko ceno Din 6.—. S tem bo ustrezno vsem športnikom, turistom in smučarjem.

Gasilno in reševalno društvo. Od jutri pa do prihodnje nedelje je v pripravljenosti 1. četa. Četnik Rudolf Glabučnik. V primeru nesreče in požara kličite telef. št. 23—36 ali 22—24.

Državni upokojevalci. Drevo ob 18. uri bo v dvorani Nabavljalne zadruge na Rotovškem trgu izredni občni zbor podružnice društva državnih upokojevalcev in upokojenk. Ker je na dnevnem redu razid podružnice, pridite polnoštevilno!

Vremensko poročilo s pohorskih vrhov. Seniorjev dom: temperatura —8 stopinj; 30 centimetrov pršiča; sneži. — Koča na Pesku in Klopni vrh: temperatura —12 stopinj; 25 centimetrov pršiča; sneži. Izgledi za nedeljsko smuko so izborni. Ruška koča, Pohorski dom in Mariborska koča nam niso poslali vremenskega poročila.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Vidmarjeva lekarna pri »Arehu« na Glavnem trgu.

Radi preložitve koncerta »Koroška pesem«, bo danes ob 20. uri zvečer v »Mariborskem dvoru« seja prireditvenega odbora.

Prihodnji tržni dan v Mariboru bo v petek! Ker morajo biti na kraljev rojstni dan, ki bo v soboto 17. t. m. trgovine ves dan zaprte, se v sporazumu z mestnim načelstvom razglasa, da je preložen sobotni tržni dan na petek 16. t. m. in bodo zaradi tega tudi trgovine na ta dan čez opoldne odprte. — Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Državne sladkorne tovarne so izstopile iz kartela. Ker bosta državni sladkorni tovarni v Beogradu in Belju odslej prodajali sladkor neposredno veletrgovcem in konsumentom; izgleda, da sta izstopili iz sladkornega kartela. Cene pa, ki sta jih objavili, ostanejo nespremenjene.

Javno kopališče in zavod za fizikalno lečenje v palači OUZD v Mariboru, Marijina ul. št. 13 nasproti sodišča, je odprto ob delavnikih od 8. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 12. ure. V čistilnem kopališču globoko znižane cene.

Quo-Vadis? kod zvočni film
Največji film vseh časov danes v
Kinu Union

»Pomoč potrebnim«. Po sklepu seje mestnega občinskega sveta je mestna občina mariborska uvedla bloke z nakaznicami, da bi se na ta način preprečilo vsako zlorabljenje beračenja na ozemlju mestne občine. Bloki z 10 nakaznicami po 50 par stanejo 5 Din in se dobe pri socialno-političnem oddelku mestnega županstva na Rotovškem trgu št. 9 in pri mestnem knjigovodstvu na Slomškovem trgu. Dobili pa se bodo tudi v trafikah in knjigarnah, ki so prevzele brezplačno razprodajo teh blokov. Mariborska javnost se naproša, da podpira stremljenje mestne občine, da se odpravi zloraba z milodari. Prosjakom naj se ne udi več gotovina, marveč izključno le nakaznice po 50 par, ki jih bo vnovčeval prosjakom mestni socialno-politični urad s tem, da jim bo v vrednosti predloženih nakaznic nakazoval najnujnejše življenjske potrebščine v naturi. S tem se bo preprečilo pijančevanje med prosjaki, preprečilo se bo nadalje v vzgojnem oziru sila kvarljivo prosjačenje otrok, zunanji prosjaki pa se bodo sploh odpravili v pristojne domovinske občine.

Prošnja bednih. Dobrodelna akcija, sicer ne za brezposelne, ampak za okrog 200 ubogih šolarjev, bo izvedena tudi v Krčevini. Razni dobrotniki so že darovali v denarju in blagu, vendar vse to še izdaleč ne zadostuje, da bi krajevni odbor Rdečega križa mogel ustreči vsem malim prosilcem. — Prepričani pa smo, da se najde po hišah, kjer stanujejo kolikaj imovite rodbine, še nekaj že obnošene obleke in obutve, ki jo lastniki lahko pogrešajo, oziroma darujejo revežem. — Odbor R. K. v Krčevini se zato obrača do rodbin v Krčevini, Košakih in v Mariboru s prošnjo, naj tako obleko in čevlje svojih — morda že prerastlih otrok — v hiši zbero ter darujejo ubogi šolski deči v Krčevini in Košakih. Ako ne morejo poslati zavojia v krčevinsko šolo sami, naj obvestijo šolskega upravitelja, da pošlje poni. Ubogim viničarskim in delavskim otrokom bodo darovalci naredili s tem veliko veselje za Božič, obenem jim pa omilili bedo.

Za božič

kupite lahko kot darilo 14 karatno zlato damsko uro za **Din 260.—**

pri urarju in juvelirju

M. JLGGERJEV SIN
Maribor, Gosposka 15

Prodaja tudi na obroke!

Prostovoljno je šel v smrt ugledni posestnik v Počehovi in bivši orožnik g. Alojzij Jerič, star 65 let. Jerič je že delj časa bolehal za naduho in iskal zaman zdravniške pomoči. To si je zlasti v zadnjem času hudo gnal k srcu in sklenil napraviti konec svojemu trpljenju. Včeraj okrog 16. ure pa je dozorel v njem sklep, zaklenil se je v sobo, snel s stene vojaško puško in si jo nameril na srce. V duševni zmedenosti je sprožil in kroglja mu je prestrelila srce ter izstopila na lrbtu in udarila v strop. Ko so domači zaslišali strel, so pritekli v sobo, kjer so našli umirajočega Jeriča. Poklicali so tudi zdravnika, toda vsaka pomoč je bila zaman, ker je nesrečnež kmalu nato izdihnil. Tragična smrt posestnika Jeriča, ki je bil splošno znan in zelo priljubljen, je vzbudila po vsej okolici iskreno sočustvovanje s preostalimi, ki ga bodo težko pogrešali.

Po 14 letih! Na južnem koncu trga Sv. Lovrenc na Pohorju, kjer pri pens. Rittli zavije pot na levo proti Klopnemu vrhu, še vedno visi napisna tabla »Uiber Smolnik nach Maria-Rast — S. P. D. Ruše«. (Klopnega vrha seve ne omenja.) Čas bi bil...

Nagla smrt. Včeraj popoldne je zadela kap v Lirtzerjevem mlinu v Loški ulici 60letnega Urbana Strnada iz Studencev v trenutku, ko si je nameraval naprtiti vrečo moke na rame. Starček se je pod tovorom zgrudil na tla in izdihnil, preden so mu mogli nuditi pomoč poklicani reševalci. Truplo nenadoma preminulega starčka so prepeljali v mrtvašnico na pobreško pokopališče.

Quo-Vadis? kod zvočni film
Največji film vseh časov danes v
Kinu Union

Skrivnostna smrt mlinarskega pomočnika. Te dni so našli ljudje v Cogetincih pri Sv. Antonu v Slovenskih gorah, mrtvega mlinarskega pomočnika Franca Para, v mlinu, kjer je bil zaposlen. Sodna komisija od Sv. Lenarta je ugotovila, da je imel nesrečnež razbito lobanjo in meni, da je bil žrtev zločina. Orožniki so uvedli obširno preiskavo; da izlede ubijalca.

Izginila je poštna vreča. Te dni je izginila iz ambulančnega voza poštniškega vlaka med postajami Hoče - Kotoriba poštna vreča v kateri so bila pripravljena pisma, 3000 Din gotovine in denarno pismo za 2000 Din. Varnostne oblasti vestno zasledujejo krivca, ki je izginil brez sledu.

Franc Jožefova grenčica izvrstno sredstvo proti prebavnim motnjam in gorčici.

Narodno gledališče

Repertoar.

Sobota, 10. decembra ob 20. uri: »Zemlja smehljaja«. Red B. Znižane cene.
Nedelja, 11. decembra ob 15. uri: »Moje dete«. Znižane cene. — Ob 20. uri: »Boccaccio«. Znižane cene.
Ponedeljek, 11. decembra. Zaprt.
Torek, 12. decembra ob 20. uri »Zemlja smehljaja«. Red C. Znižane cene.
Iz gledališča. Nedelja: Popoldne ob 15. uri bo prva vpriporitev vlezabavne burke »Moje dete«. — Zvečer se pojše Suppejeva opereta »Boccaccio«, priljubljeno delo izredno lepe, klasične muzike in veselega dejanja. Pri obeh predstavah veljajo znižane cene.

»Nevihita« odložena. Radi obolesti gdč. Starčeve se mora že najavljena premiera Östrovskega drame »Nevihita« odložiti na poznejši čas.

Opereta pripravlja največji »šlager« poslednjega časa, »Pri belem konjičku«. Vsebina tega dela je posneta pristo po znani burki, uglašbili pa so operetu Ralph Benatzky, Bruno Granichstädten, R. Gilbert in R. Stolz.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trobuha, kongestijah, bolečinah kolknih živcev, bolečinah v boku, zasoplenosti, hudem srčnem utipanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, obitosti, povzročeni naravna »Franc Jožefova« grenčica izdatno izpraznjenje črevesja in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franc Jožefovo« vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah; drogerijah in specerijskih trgovinah.

Na lepe noge lep čevlji! To je naše poslovno načelo za damske čevlje. »TEMPO« čevlji na obroke. Maribor, Slovenska ul. 18.

Danes vsi v Narodni dom na Miklavžev večer trgovskih in privatnih nameščencev. Čisti dobiček za brezposelne. Smučarske potrebščine se dobe najbolje pri Sport-Roglič. Solidna postrožba!

All so možna »Nebesa na zemlji«? Kljub krizi, ki straši sedaj po vsem svetu, so se odločili člani društva »Nanos«, da dokažejo možnost »Nebes na zemlji«. Ne zamudite prilike in v nedeljo vsi k Renčlju. Pričetek ob 19. uri.

Luftkovno gledališče Sokola matice ponovi v nedeljo 11. decembra ob 15. uri na splošno željo igro »Sv. Miklavž«.

Silvestrov večer priredi Sokol Maribor-matica letos zopet v Unioinu v že znanem velikem slogu s povsem novimi vlezabavnimi spredom.

Iz policijske štrambe. V mesecu novembru so bili pri tukajšnji policiji oddani odnosno prijavljeni tile predmeti: denarnica s 55 Din, trije ženski dežniki, ročna torbica z 100 Din, konjska odelna, ročna torbica z molitvenikom in rožnim vencem, moški sivi klobuk, dvigalo za avtomobil, zračna sesalka, otroška ovrta na verižica, kontrolna knjižica, volnena jopla modre barve, rjava denarnica z 10 Din, ženski nizki čevlji, etui za šminkatje, denarnica s 35 Din, zlata zapesna ura z usnjatim jermenom, denarnica z 48 Din, pletena ročna torbica z enim ključem, siva rokavica, žepni nož, 20 Din gotovine, 22 svičnikov, moška čepica, dva moška dežnika, črna usnjata denarnica z 1,25 Din, zlat prstan z belim kamnom.

Quo-Vadis? kod zvočni film
Največji film vseh časov danes v
Kinu Union

zlat uhani, podčastniška sablja, rjava listnica s slikami, 100 Din gotovine, risalna deska in pozlačen poročni prstan.

Vreme: Vremenski preroki nam obetajo še več snega! Včeraj je snežilo pri nas, v Ljubljani, Sarajevu in Beogradu, dočim je v Zagrebu in Splitu deževalo. Vso Slovenijo pokriva do 10 centimetrov debela snežna plast. Davi ob 7. uri je zlezlo živo srebro v toplomeru pod ničlo, barometer pa je kazal pri 15 stopinjah 742, reducirano na ničlo 740. Vlaga 92: preko noči je zapadlo 3 centimetre novega snega; piha pa mrzli severozahodnik.

Sistem Rittmann?

K PROBLEMU SMUŠKE GIMNASTIKE

Prokletstvo je, ki teži današnje- ga človeka, da mu ne zveni več srčni udar kipečega življenja, da mu zadostuje klopot mrtve meh- nika, da mu je usahnil izraz tvor- ne fantazije, da se zadovoljuje z gestami in grimasami plešo- čih lutk. Tudi ljudje, katerih instinkt še ima v skritem svojo prvotno silo, so zmedeni radi šundra mode in dnevnih mnenj, njih prodorna sila je ohromela.

R. B o d e.

Pred kakim mesecem se je mudil pri nas priznani smuški učitelj iz Radstadta, g. R i t t m a n n, in nam predaval o Radstadtskih planinah in o smuški gimnastiki. Kakor je bilo predavanje dobro obiskano, tako je bilo tudi navdušenje zelo veliko, saj je g. Rittmann sijajen predavatelj in mojster — reklame (pa ne toliko za lepe Radstadtske planine, kakor za svoje tečaje, ki jih tam prireja).

Ne dvomim, da je g. Rittmann izvr- sten smučar in eventuelno tudi učitelj, toda v svoji neskrupnosti sem pričako- val od njegovega predavanja mnogo več stvarnega. Mislim, da je tudi g. Rittmann začutil v svojih tečajih krizo današnjega časa, pa se je podal na »Balkan«, odko- der bi se še morda dale mašiti vrzeli v »mednarodni« družbi njegovih učencev. In ne dvomim, da bo imel g. Rittmann uspeh, kajti že plaketa iz porcelana je vredna, da si jo človek pribori! Ne oči- tam pa s tem g. Rittmannu ničesar slabega, saj je morda prav, da se izšolamo pri priznanih tujih učiteljih, katerih pa je mnogo, ki mogoče ne potrebujejo re- klame.

Poleg tega je g. Rittmann sestavil tu- di smuško gimnastiko, ki obsega dva- najst (!) vaj. Te vaje nam je ob priliki predavanja pokazal in smo jih vadili le- po po vrsti od počepa z vleknjenim hr- btom (!) pa do »Zeppelina« — vse harmo- nično spremljano z duhovitimi šalami. In prav te vaje so mi kamen spotike, ki je bil povod, da sem sedel k pisanju. Pre- pričan sem, da ni g. Rittmann nameraval ničesar slabega s svojimi vajami, naj- manj pa nazvati jih svoj s i s t e m. Brž- kome je prišel g. Rittmann do svojega si- stema šele v Jugoslaviji, in sicer po naši zaslugi.

Ne vem, ali je pri nas prej kdo kaj ve- del o smuški gimnastiki ali ne, delstvo pa je, da smo takoj spoznali vrednost te »novosti« in jo pričeli intenzivno vaditi po klubih. Dvanajst vaj, kaka izbira. ka- ka splošnost in vsestranost v njih, res z eno besedo — sistem! Škoda za g. Rittmanna, da ni dal svojih vaj patenti- rati, pa bi se zanj hitro zmanjšala kriza in še avtorska centrala bi prišla na svoj račun — tembolj, ker je Rittmannov si- stem izšel tudi v slovenščini, dasi samo razmnožen na listih (cena 2 Din). — Z

besedo »sistem« ne uganjam šale, saj je v predgovoru izrecno omenjeno, da je smuška gimnastika sestavljena po siste- mu Rittmann.

Ne vem, v koliko je slovenski prevod točen po izvorniku, ker si tega nisem kupil ob priliki predavanja, prvič, ker je stal 10 Din, drugič, ker sem vseh dva- najst vaj videl in vadil. Kljub temu ne morem preko tega prevoda, ki je na vi- dez velika kulturna pridobitev za nas Slovence. Že v predgovoru je omenjeno, da je treba vsak dan vaditi vsaj dve va- ji. (Kje ste fiziologi Demeny, Schmidt itd.!) Ali je človek medved, ki ga učimo plesati na vroči plošči? Dalje so v pred- govoru omenjene »smučarske mišice«, ki da nimajo pri kakem gozdnem teku nobenega dela! — Ali je še smučanje najbolj zdrav šport, ki zahteva c e l e g a človeka? Ali ostale mišice niso »smučarske«, ali je n. pr. srce sploh še mišica? O sistem!

Iz navodila, kako naj se vaje vadijo, je razvidno, da zahteva g. Rittmann (ali prevajalec?) strogo, skoro vojaško iz- vedbo že začetnih vaj, kakor je temelj- na postava in odmor (»ena«, »dve« — »po vsaki vaji se zravnamo in stojimo v stoji telovadskega odmora« itd.) Ta po- stopek je zelo moderen in iz fizioloških ter psiholoških ozirov važen — ali ne? — Dalje ve vsakdo, da imamo zelo po- polno terminologijo telesnih vaj in gibov, ki je tudi laiku lahko umljiva; torej bi se je lahko držal tudi prevajalec, če že stvar prevaja. (II. in IV. vaja: počep od- nožno z 1., ne stoji odn. z 1. — VI. vaja: zagib in ne zaklon in nato zaklon. — Vzročanje, ne zaročenje itd.) Cvetke, ka- kor je n. pr. »upoginjenje v trebuhu« itd. prijetno ilustrirajo ves prevod. In pa slovenščina! Res kulturna pridobitev! Na kraju so omenjene tudi dihalne vaje, »ki naj se vadijo poljubno, kot so pač v po-

Ptuj

Zajec v avtomobilu. G. Urban, mesar- ski obrtnik iz Ptuja, se je v torek zve- čer v svojem tovornem avtomobilu, ki mu ga je vodil njegov šofer, vračal iz Sv. Lovrenca na Dr. polju. Na pol poti sta opazila pred sabo zajca, ki je v urnih skokih dirjal po belo razsvetljeni cesti. Premamila ga je menda iz teme svetloba avtovih luči. Avto se mu je vedno bolj bližal in ga končno dohitel. V trenutku, ko je prestrašeni dolgohelec zagledal po- leg sebe avto, se ga je gotovo polotil ta- ko velik strah, da mu je plahemu vzel še tisto malo razsodnosti, ki jo zajec v posesti ima. Z vso silo se je namreč po- gnal kvišku v smeri proti avtu, brez- dvomno v namenu, da preskoči avtov ni- zki prednji del, poleg katerega je bežal; toda avto je bil hitrejši in zajec je prile-

sameznik klubih običajne. Ne vem, ali ima vsak naš klub svoje dihalne vaje, vem samo to, da je sistem Rittmann res — popoln . . .

Toda da pridemo na jasno! Ni toliko važen prevod, kakor stvar sama po sebi. Gotovo je hvalevredno, da so naši klubi pričeli vaditi smuško gimnastiko; saj bi bili to lahko storili že prej in ni blo treba čakati prav na Rittmannovih dva- najstero vaj kot na dvanajst apostolov. Imamo več knjig, ki vsebujejo predvaje in sistematično smuško gimnastiko (Zarn-Barblan, Gruber, Hoske, Janner, Bachmaier-Wirz itd., slednja je pred kratkim izšla, je zares obširna in teme- ljita). Sicer pa niti tem ni kritika v vsem prizanesla, zlasti ne Jannerjevim vajam na terenu — takozv. »Zweites Frühstück am Arlberg«.

Ali pa je v resnici nivo našega športa tako nizek, da ne znamo še kritično pre- sojati? Ali je naše obzorje zares tako ozko, da ne poznamo vrednot poleg šar- latanstva? Zakaj se ukvarjamo z malim, ko je pa toliko velikega!

Kar se tiče smuške gimnastike same, je potrebna in končno dobra, je pa lahko različna, bodisi da vsebuje samo gibe, ki so predvaja za posamezne smuške like — šola, bodisi da ima vse vaje, ki siste- matično pripravljajo v s e telo na smuš- ke napore. (Ne enega ne drugega ne iz- polnjujejo Rittmannove vaje!) Oboje pa je takozvana namerna gimnastika (Zweckgymnastik). Najbolja gimnastika za smučarje pa je gotovo vsestranska telesna vzgoja tekem poletja, ker ta vzdržuje človeško telo na oni višini zdravja in odpornosti, ki je človeku v e d n o potrebna. In končno ni važno prvo, temveč slednje; saj je tudi smuča- nje le vaja, s katero dosežemo telesno popolnost, v čemer je zapopaden i duh, kajti kdor duševno ne uživa in ne do- življa, je gola lutka, ki vrši vse le iz po- stranskih namenov, pa najsi bo to v ka- terikoli panogi telesne vzgoje.

M. A p i h.

tel v stransko okno na avtovi ka- binii, steklo prebil in obležal na sedežu med g. Urbanom in njegovim šoferjem. Drobec razbitega stekla je šoferja ramil v čelo, da ga je občila kri. Vse to se je zgodilo z bliskovito naglico in razumljivo je, da sta se oba, g. Urban in njegov šofer, nenadnega vpada močno prestrašila, posebej ko je slednji opazil, da je ranjen. Vendar šofer ni izgubil prisotnosti duha in je srečno ustavil vozilo. Komaj pa je avto obstal, se je zajec zavedel grozeče nevarnosti, ki ga čaka, če še dalje ostane med sovražnikoma njegovega rodu, in je mimo znova presenečenih skočil skozi razbito okno v zlato svobodo. — Res ne- navaden primer.

Ustanovni občni zbor pedagoškega krožka. V nedeljo 11. t. m. se vrši v mestni posvetovalnici v Ptuj ob 10. uri ustanovni občni zbor pedagoškega

PRI TRGANJU V ZOBEN IN GLAVI ALGA

navadno priporočajo masažo za masažo

Steklenica 14 Din. Oglas teg. pod 5, Br. 25.892/32

krožka pod okriljem »Pedagoške cen- trale« v Mariboru. Pripravljalni odbor vabi vzgojitelje vseh kategorij, profe- sorje, učitelje, starše in sploh vsakogar, ki uvideva potrebo in ki je voljan, da sodeluje v reformnem pokretu, da se u- deleže ustanovnega obnega zbora.

Veliko senzacija je povzročil dogodek na pokopališču pri sv. Vidu. Vršil se je pogreb 35 let stare Marije Cartl, po- sestnice v Dražencih. V trenutku, ko so hoteli spustiti krsto v jamo, se je poja- vila sodna komisija, ki je preprečila pogreb, na kar se je vršila obdukcija v mrtvašnici. Oblastem je prišlo namreč na ušesa, da je umrla radi tuje krivde. Izid raztelesenja je to tudi v polni meri potr- dil. Uvedena je preiskava in se pričaku- jejo aretacije.

Obdaritev šolske dece v Studencih.

Studenški Rdeči križ je s sodelovanjem občine obdaril v sredo nad 400 otrok. Poleg teh jih je bilo še 200 obdarjenih z oblekami, perilom in obualom. Rdeči križ je iz človekoljubnosti do revne na- še dece že mnogo storil, saj je v tej kratki dobi obstoja obdaroval vsako leto veliko število revnih otrok. Obdaritev je bila v dvorani g. Špureja in je stala nad 6000 Din. Pred obdaritvijo je spregovoril šol- ski upravitelj g. H r e n in obrazložil deci človekoljubnost RK, nakar je predsednik g. Kaloh pozdravil navzoče. Gospa R a n t a š a, ki je največ pripomogla za to obdaritev je nato razdelila decim darila. Na koncu je lutkovni odsek studenškega Sokola odigral prizor iz igre »Miklavž prihaja«. Zvečer pa je bil dobro obiskan miklavžev večer za odrasle.

Vinarska zadruga »Jeruzalemčan« v Ivanjkovcih priredi 13. decembra t. l. svoj 8. vinski sejem in vinsko razstavo.

Na razpolago bodo vse vrste sortnih vin, kakor tudi vina iz mešanih nasadov or- moških in ljutomerskih gor, in to le- tošnjega pridelka in tudi prejšnjih letni- kov. Vsakdo ima na ta način priliko z malo zamudo časa uveriti se o letošnji kvaliteti in stopiti z vinogradnikom v di- rekten stik. Ivanjkovci ležijo v sredini ormoško-ljutomerskega vinogradniškega okoliša in v neposredni bližini so najzna- menitejši vinski griči. Tako ima vsak po- setnik sejma tudi priliko obiskati klet producenta. Dvorana, kjer je prireditev že osmo leto, in to vselej z lepim uspe- hom, je tik kolodvora, tako, da je poset ob vsakem vremenu lahko mogoč. Že- lezniške zveze so skrajno ugodne. Va- bimo vse interesente k množičnemu obisku!

Makso Koren:

Vida

Vida, prav za prav »mala Vidka«, ka- kor so jo vsi imenovali, je imela komaj osemnajst let, bila pa je tako vitka in zala, tako plašna in boječa, da je izgle- dala kakor bi bila učakala komaj štiri- najsto življenjsko pomlad. Bila je tipkar- ca pri tvrcki Kolarič in drug.

V pisarni je sedela vedno prva za svojim strojem. Dolgo za njo so prihaj- ali šele ostali. Njeni gibčni prsti so br- zeli po tipkah pisalnega stroja in skoro da ni imela pogleda za svoje tovariše. Mehanično je čitala iz stenografskega zapisnika šefova navodila in jih prav ta- ko mehanično prenašala s pustimi vsak- danjimi in pokončnimi črkami na bele strani papirja, ne da bi razumela vsaj košček njihove vsebine. Naslovniki so bili za njo nekak magnet, ki jo je trdno držal priklenjeno na njeno delo; nikdar ni pomislila pri tem, kdo naj bi bili ti ljudje, ki sede Bog ve kje in ne poznajo nje, kakor tudi ne ona njih. Zanj so pač bili to le goli, pusti naslovi. Vedela je le, da morajo njeni prsti tolikokrat in toli- kokrat vsak dan prebroditi tastaturo in da se morajo njene drobne oči brez og- nja in zanimanja nešteto krat ozirati za drobnimi klavičji, ki so sekala skozi črtno traku na belino papirja mrtve be- vede, dihalno denar, blago, dolgočasni puščobo do obupa . . .

»Stanko . . . Stanko . . .« ji je nepre- stano prišepetavala tipka »S«, kadarkoli se je dotaknil drobnih rožnatih mezi- mec. Pred očmi ji je vstala slika čedne- ga plavalasega knjigovodje iz sosednje sobe, ki jo je vedno pozdravljaj tako prijazno, kadarkoli so ga opravički vodili mimo nje. Kar verjeti ni mogla, da jo je predvčerajšnjim s toplimi, mehкими be- sedami povabil naslednjo nedeljo s se- boj . . . V te lepe misli in pritaženo ljub- bezנסno govorico pa so se mešale s svojo trgovsko hladnostjo vse ostale jek- lene tipke in jo s to svojo trdostjo ne- usmiljeno klicale nazaj k njeni dolžnosti. Pismo na tvrcko Bromberg & sin je raslo izpod z besno naglico si sledečih tipk brez napake.

Da, da, ta gospod Bromberg, stari, si- volasi in že močno plešasti gospod je bil edini, si ga je poznala med stoterimi na- slovniki, katerim je vsak dan pisala krajša ali daljša, hladnejša ali prijaznej- ša pisma. Večkrat je prišel v pisarno in ji vsakikrat privoščil po nekaj prijaznih besed. Sedaj je že mrtev in tvrcka nje- govih sinov, ki so jo podedovali, je bila za njo zopet samo mrtev, vsakdanji na- slov in nič več.

Malu Vido je ljubila vsa pisarna, od šefa do slug. Vsak jo je rad gledal na njenem nizkem stolčku, pogledal bežno v njen bledi, fini obrazek, iz katerega so zrle modre mite oči s tako veselostjo in življenjem, kakor da njihova lastnica ne

bi imela nobenih skrbi za svoj kruh.

Danes so brzeli njeni prsti dvakrat hi- treje preko tipk in prijazen nasmeh ji je lebdel na obrazu, čeprav je bil šefov dik- tat precej zlovoluji. Zanj je bila Vida pač samo orodje, številka, samo majhno, vsak trenutek nadomestljivo kolesce v tvrckinem aparatu.

Veselila se je, saj pojde jutri, ko bo nedelja, venkaj v zelenje, v prostost . . . venkaj v življenje, ob roki plavalasega knjigovodje iz sosednje sobe . . .

Napočilo je ponedeljkovo jutro. Vsi uradniki so bili na svojih mestih, samo Vidin stolček za pisalnim strojem je bil prazen. Vprašajoči pogledi so se brez besede križali in nihče ni mogel pojasniti, kaj naj bi to pomenilo, ker se kaj takega doslej še ni zgodilo.

Ona pa je tačas ležala v svoji skromni sobici, bolna in v hudi vročici: Pljučni- ca — je dejal zdravnik, ki jo je obiskal.

Ležala je napol v omotici, mrzlica je pretresala drobno telesce in razpokale, pobledele ustnice so izgovarjale zmede- ne besede, ki so se utrinjale iz njene blo- deče duše. Niene misli so blodile od še- fovega diktata preko čakajočih pisem in mrzlih tipk, ki znajo toliko pripovedo- vati od dragih dogodkov včerajšnjega dne.

Njena dobra, drobna dušica je tedaj nastopila svojo zadnjo veliko pot: po ži- valnih stopinjah v včerajšnjem jutru, ko

sta stopala z mladim, čednim knjigovo- djo iz mesta, pa preko vsega solnčnega dne tja notri v globoko, mehko, kot v bajki zasanjano pozno poletno noč, v po- kojno samoto spečega gozda, kjer je bi- la v presladki sreči in vroči ljubezni vsa njegova in on ves njen . . .

Nato pa je, kot utrnjena zvezdica na širnem nočnem nebu, utonila v nepozna- no večnost . . .

Prazna je bila pisarna, pusta in mrtva, odkar ni bilo za strojem več »male Vid- ke« in je njeno mesto zavzela debeluška Fini. Drugi, debeli in valjasti prsti so od- slej udarjali po tipkah, ki jih je nekoč božalo deset rožnatih Vidinih prstkov, kakor deset mehkih, nežnih mačjih tačic. Kakor da se je smrt vpila v puste pisar- niške stene, se je zdelo vsem Vidinim to- varišem, in še celo šef, ki mu je bila Vi- da le lahko nadomestljivo kolesce v nje- govem obratu, je pogosto, prav nehote pogledal proti njenemu mestu. Ko pa se mu je zbristrl pogled in je sedela tamkaj namesto »male Vidke« okrošla Fini, je potegnul z roko preko čela in hladno na- daljeval svoj diktat:

» . . . Pričakujoč Vašega cenjenega od- govora . . . «

Potem pa so jo počasi pozabili vsi. Tudi mladi, čedni mlavolasi knjigovodja iz sosednje sobe jo je pozabil. Bila je pač uboga mala tipkarica . . .

Problem stigmatizacije

K NAJNOVEJŠEMU ZNANSTVENEMU DELU DOCENTA Dr. IVANA MATKA.

V Nemčiji se je pojavilo pred leti kmečko dekletko Terezija Neumannova, ki je vzbudila s stigmatizacijo in stigmatizacijskim stanjem upravičeno zanimanje po vsem svetu, dasi pozna znanost poleg nje še tri druge živeče zaznamovance, med njimi nekega patra v Italiji. Stigmatizacija obstoja v spremembah na koži, in sicer na mestih, kjer je bil ranjen Odrašenik, to je na rokah in nogah ter na srčni strani prs. Stigmatizacija pa obstoji tudi še v krvavem potenju in v ekstazah s prividi, kardiografno itd. Po stanju sedanje vede gre v teh primerih za avtosugestijo in silno telesno voljo, s katero si stigmatiziranec predstavlja in doživlja na svoji osebi vse trpljenje Odrašenikovo.

Anatomsko je krvavitev stigmatiziranec že razjasnjena po Natusovih preiskavah. Docent dr. Ivan Matko v Mariboru je pa sestavil pravkar o tem važnem predmetu, ki leži na meji med medicino, teologijo, psihologijo in jurisprudenco, daljšo razpravo, ki izide pod naslovom »Problem stigmatizacije« že v najkrajšem času. (Čas in kraj izida bomo še javili.) V delu obravnava vsa v to važno poglavje spadajoča vprašanja, pred vsem pa izkušnje eksperimentalne medicine z avtosugestijo ter tudi vprašanja indijskih jogijcev, ki skušajo z neverjetnim obvladovanjem telesa in njegovih funkcij doseči čimprej nirvano, ker jim potem ni več potrebna nadaljna inkarnacija.

Casniki so v zadnjem času prinesli vest, da bo Neumannova po naročilu skofovskih konferenc v Brižinskem v Nemčiji ponovno strokovnjaško preiskana. Po dosedanjih izkušnjah pa lahko pričakujemo, da se Neumannova temu pozivu ne bo odzvala, ker je znano, da če stigmatiziranci zapuste svoje okolje, čisto izgube znake stigmatizacije. Tako se je zgodilo z Johanno Weisskirchnerjevo na kliniki na Dunaju. Z redovnico Katarino Emmerichovo v Nemčiji itd., kajti k vzniku stigmatizacije ni potreb-

na le krepka jeklena volja in silna avtosugestija, temveč tudi primerno razumevalno in občudujoče okolje, psihopatična narava ter pred vsem pripravljeno za krvavenje! Slednje nastopi zaradi dolgo trajajoče potrebe po hrani, radi izostalega perila pri ženskah, zvišanja krvnega tlaka med ekstazo itd.

Prvi stigmatiziranec je bil sv. Frančišek Asiški, ki je prejel prva znamenja v ekstatičnem stanju na Monte Alverno l. 1242. Protiv je prav zgodaj se pojavljajočim dvomom so morali izdati papeži celo več bul. V celoti poznamo doslej 321 stigmatizirancev, nevštevši slovenskih (Lenčka z Blok itd.) Od teh jih je cerkev 61 proglasila za svetnike, seveda ne zaradi znamenj, temveč zaradi etične dovršenosti, s katero so nadkriljevali svoje sodobnike. Slovenska Lenčka ni nudila le znakov ekstaze, kataleptične odrevenelosti in levitacije, temveč je tudi pošteno krvavela.

Med stigmatiziranci je seveda mnogo goljufov. K njim spada tudi znana Johanca z Vodice. Nerešeno pa je še vprašanje, če moremo šteti v to vrsto neko Jeričevo iz Zibike, ki si je v mesecu marcu leta 1843. z nožem prebodla roke in noge in čakala, da jo bodo na Veliki teden bičali. Ker se pa to ni zgodilo, je zlezla na Veliko noč v zakurjeno peč, iz katere so jo potegnili vso opečeno in napol mrtvo.

Knjiga docenta dr. Ivana Matka »Problemi stigmatizacije« bo torej ena najzanimivejših znanstvenih razprav, ki so kdaj izšle na Slovenskem in bo gotovo vzbudila veliko zanimanje ne le med zdravniki, temveč tudi med ostalo inteligenco, ki si je že davno želela znanstvene pojasnitve in obrazložitve problema stigmatiziranec in stigmatizacije. Dr. Matko nam ustvarja tako s svojo neverjetno marljivostjo in požrtvovalnostjo medicinsko literaturo, s katero se bomo lahko postavili pred mnogo večjimi narodi.

Sport

V nedeljo se bo odločilo

Še nobeno leto ni bila prvenstvena tablica domače lige tako nejasna kot letos. Samo dvoje srečanj še čaka izvedbe, in vendar je šele zadnje mesto dokončno zasedeno, dočim je glede ostalih pet mest možnih toliko variacij, kolikor je udeležencev. Železničar in Rapid, ki sta odzvela Iliriji in Primorju skupno pet točk, sta prevrgla vse račune. Po nedeljski zasluženosti zmagi Rapida nad Ilirijo je postala določitev jesenskega prvaka Slovenije povsem mariborska zadeva. Ako zmagata Rapid v tekmah proti Mariboru in Železničarjem, kar ni izključeno, potem pripade nosni naslov njemu. Če podleže Rapid v prvi tekmi, potem zasede tretje mesto za ISSK. Mariborom. Primorje bi ostalo na čelu tabele, Ilirija pa bi zasedla četrto mesto pred Železničarjem. V primeru zmage nad ISSK. Mariborom in poraza proti Železničarjem pa se slednji premakne na drugo (mogoče tudi prvo) mesto, Rapid na četrto pred Ilirijo in ISSK. Mariborom. Razumljivo je torej, da se pričakuje nedelja z nenavadnim zanimanjem. »Slovenec« z dne 6. t. m. skuša sicer uspeh Rapida proti Iliriji (4:3) zmanjšati z ugotovitvijo, da sodnik g. dr. Plaminšek pravilno doseženega gola ni priznal, da pa je zato prisodil problematično 11 metrovko in gol iz ofsida. Tej ugotovitvi še dodaj, da ima Ilirija sploh smolo s sodniki, iz česar bi nepoučen čitalec mogel sklepati, da so navedene napačne odločitve šle v škodo Ilirije. Nepriznani gol pa je dosegel Rapid in pri tem je menda isti poročevalec »Slovenca« smatral za potrebno, da je sodniku, ki sam gola ni videl, izjavil, da žoga ni bila v голу, kar je še podkrepil s častno besedo! Upravičena 11 metrovka je bila zastreljena, gol iz »ofsida« pa je bil regularen. Pa če bi bil tudi sporen, se izenači z nepriznanim golom in Ilirija pod nobenim pogojem ni zaslužila niti ene pike. Belozeleno pobarvano poročilo torej ne more zmanjšati uspeha Rapida.

Poljčane

Smrtna nesreča. V Mostečnem pri Makolah se je zgodila v ponedeljek popoldne smrtna nesreča, ki je zahtevala življenje 64letnega posestnika Antona Lepaja iz Mostečnega, občina Pečke. Gospodar je šel omenjenega popoldne v gozd po listje. Z njim je bil še voznik Anton Kozlič. Ko sta se vračala z naloženim vozom listja, se je voz na poti, ki je peljala po visečem hribu, nagnil in prevrnil. Kozlič je bil tedaj spredaj pri volih, Lepej pa se je upiral v voz, da se ne bi zvrnil. Pa mu ni bil kos. Voz se je z vso težo zvrnil nanj in ga pokopal pod seboj. Za vrat ga je stisnil drog vozne lestve, da se je siromak zadušil, preden je pršla pomoč. Kajti voznik Kozlič, vldjub vsemu naporu voza sam ni mogel dvigniti. Pokojnik, ki je bil v sredo pokopan v Studenčah pri Poljčanah, zapušča ženo vdovo.

Praznik rudarjev, na dan sv. Barbare, so tudi letos tukajšnji rudarji, katerih število se je zadnji čas povečalo, obhajali zelo slovesno. Dopoldne so se z godbo »Dravinja« (iz Konjic) in drž. zastavo na čelu udeležili službe božje, za tem pa so imeli pri Matauzju skupno kosilo. Sledila je prosta zabava.

Prvi sneg na Boču je padel lani že 19. oktobra, medtem, ko smo ga letos dobili šele 6. decembra za Miklavža, skoro istočasno, ko je zagrnil tudi dolino, t. j. 7. decembra.

Smrtna kosa. Umril je te dni siromak 75letni Jurij Pokeršnik iz Čretnika. Zadnje dni je boračil po Poljčanah. V ponedeljek zvečer se je vlegel v Hartnerjev hlev in zaspal tam za večno. Pokopan je bil v sredo v Poljčanah.

Miklavž za šolske otroke. Tukajšnji Sokol je sporazumno s tukajšnjo šolo priredil za šolsko mladino v torek 6. t. m. Miklavžev dan. Pri tej priliki je obdaroval nad 400 otrok, 140 najrevnejših je dobilo poleg drugega perilo ali obleko, vsi ostali pa jestvine itd. Sokol, kakor tudi šolsko upraviteljstvo, se vsem nabiralcem in darovalcem v imenu obdarovane mladine najlepše zahvaljuje.

Kulturne vesti

XXV. koncert Pevskega zbora Glasbene Matice v Mariboru

Svoj 25. koncert je namenil Pevski zbor Glasbene Matice v Mariboru cerkveni glasbi. Veličastno zatišje bazilike Matere Milosti je tvorilo prav primerno okolje za to prireditev, dobro obiskano po mnogih ljubiteljih cerkvene glasbe.

Za uvod nam je zbor zapel ob spremljevanju orgel (g. J. Trafenik) in gosli (g. U. Vrabc) prav nežno in vso priščno »Večerno molitev« od Ch. Gounoda, tiho pesem verne pobožnosti in vdanosti. Glasovi so bili skrbno odtehani, izgovorjava tako vzorna, da si razumel vsako besedo. V vzpenjajočem se razpletu so se glasovi dvigali v mogočno izražanje. Romantična zamaknjenost Gounoda! Blago so se slišale iz zbora gosli g. Vrabc, ki je spretno odigral svoj part.

Sledile so tri znamenite motete iz klasične dobe cerkvene glasbe 16. veka: »Častimo Te« od Lassusa, »Tema nastala je« od kneza glasbe Palestrine in »Glejte, kako umira« od našega Petelina, ki je vdihnil tej svoji najznamenitejši moteti duha izredne umetnosti. Velemojster Gallus (Petelin) je v glasbenih krogih visoko cenjen genij: saj so mu Dunajčani že opetovano posvetili cele večere; pri nas v svoji slovenski domovini pa je vse premalo znan. V tem mogočnem spevu je dosegel zbor višek večera: bil je odlično podan po zamisli in izvedbi s posebno ubranostjo.

Tri severnoslovenske duhovne pesmi iz 16. in 17. veka (Verna duša z radostjo, Pojmo z veselim glasom in Vstani, vstani o Gospod) nam pričajo, kako močno je zamogel zajeti val duhovnega edinstva tudi severne Slovence (Poljake, Čehle), saj te pesmi na sicer svojstven način variirajo latinsko moteto. Dve slovenski duhovni pesmi iz 17. veka, ki ju je harmoniziral M. Hubad po napevu našega domačega skladatelja Matije Kastelca iz l. 1678. kažeta ugodno se uveljavljajočega narodnega življa, ki povsod sili na dan in ki so ga tako sočno polne naše nabožne narodne pesmi. Vse te pesmi je odpel zbor s čudovito preprostostjo vernega človeka, ki v pesmi izpeva svojo prošnjo in vdanost.

Naslednje točke programa so hotele pokazati neko linijo razvoja godalne cerkvene glasbe. Ob spremljevanju orgel (g. J. Trafenik) je odigral učitelj matične šole, g. Ubald Vrabc Corelliev preludij iz 9. sonate, Tartinijev Adagio cantabile, izredno težak, Bachov Andante iz a-mol-sonate samo za gosli in melodiozno Schubertovo »Molitev«. Zavoljo prenašanja spremembe vremena (zvečer je jelo snežiti) so strune močno popuščale, tako da se violinski mojster ni zamogel povsem uveljaviti. Igral pa je z veliko ljubeznijo. Vestno in izbrano ga je na orglah spremljal naš domači mojster g. Trafenik. Ob koncu je ves zbor še zapel mogočni Verdijev »Te deum« za dvojni mešani zbor, orgle in tenorsolo, ki ga je skrbno odpel g. A. Živko. Orgelski part je izvajal g. Trafenik.

Naštudirani in dirigirani je pesmi g. prof. Vasilij Mirk s priznano vestnostjo; vanje je položil vse svoje bogato znanje, umevanje zamisli in dovršeno interpretacijo. Najlepše zvone v zboru topli in slozni alti, dočim je sopran kajkrat prešibek in neenoten. Moški glasovi se od koncerta do koncerta bolj strinjajo v zvočno eno-

to. Basi so mehki in voljni; tenorji malo uhajajo iz ubrane skupnosti. Vsa prireditve je bila skladna ter je lepo prikazala razvoj nabožne pesmi. Želeli bi bili slišati (v večji premembi glasov) še kak izbran primer naše tako tople in svojstvene narodne duhovne pesmi ter kako izrazito slovensko nabožno pesem naših sodobnikov. a—k—

Dr. Albin Ogris: Trgovinska politika. Ljubljana, 1932. Samozaložba. — Na 338 straneh velike osmerke je izdal naš znameniti znanstvenik in vseučiliški profesor dr. Albin Ogris razpravo o zelo aktualnem predmetu trgovinske politike, ki smo jo že dolgo potrebovali. Knjiga je poskus, podati kratek pregled sedanjega stanja in opisati glavne smeri, ki se križajo na kompliciranem področju mednarodnega gospodarskega prometa. Vsebinska je zelo bogata; prvo poglavje obravnava teorijo in predmete vnanje trgovine, drugo bistvo in smisel trgovinske politike, tretje metodična načela trgovinske politike, četrto sredstva zaščitenega sistema trgovinske politike, peto trgovinske pogodbe, šesto valutno politiko, sedmo vnanjo kreditno politiko, osmo zgodovino trgovske politike, deveto pa trgovinsko politiko kraljevine Srbije in kraljevine Jugoslavije. Ob koncu je dodana še pet strani obsegajoča bibliografija. Delo je napisano z velikim znanjem in tako, da je pristopno vsakomur, ter bo nudilo našemu trgovstvu in izobraženstvu globok vpogled v važno panogo trgovinske politike. Knjigo toplo priporočamo!

Dr. Franc Derganc: Borba zapada in vzhoda. Ljubljana 1932. Založila in natisnila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Strani 74. — V tej čedno opremljeni brošuri je ponatisnil dr. Franc Derganc svoj članek »Zapadnoevropska in sokolska evgenika«, objavljen v slavnostni izdaji »Vestnika českých lékařů« z dodatkom in pagovorom ter je posvetil stoletnici Tyrševoga rojstva, posebej pa še idealnemu prvoborcu Sokolstva in Slovanstvu, bratu Engelbertu Ganglu. Brošura obravnava zelo aktualne sodobne probleme, zanimala bo zato vsakega slovenskega inteligenta, zlasti pa še Sokola in jo zato prav toplo priporočamo! Stane samo 12 Din.

Dr. Fr. Drtina: Ideali vzgoje. Poslovenil dr. Dragotin Lončar. Ljubljana 1932. Druga izdaja. Natisnila in izdala Učiteljska tiskarna. Strani 46. — Prvič je izšel ta avtorizirani slovenski prevod l. 1901. v knjižnici »Kaj hočemo?«, ki ni bila namenjena v prvi vrsti učitelstvu. Spis pa bo zelo dobrodošel zlasti še sedaj, ko uvajamo novo šolo, in sicer ne samo učitelstvu, ampak tudi staršem, katerim je prav tako namenjen, saj vzgoja mladine zagotavlja in določuje prihodnost naroda. Manjkati ne sme v nobeni šoli in nobeni knjižnici staršev in stane zato le 8 Din.

Josip Suchy: Staroindijske pravljice. V Ljubljani 1932. Izdala, tiskala in založila Učiteljska tiskarna. Velika četvorčka, strani 82. — V krasni izdaji, opremljeni z dovršenimi ilustracijami, smo dobili v tej knjigi bisere staroindijskih basnij, bajk in pravljic iz sanskritske zbirke »Jataka«. Prevedel in priredil jih je Josip Suchy, znan poznavalec indijskih razmer in literature ter bodo letošnje najlepše božično darilo. Ob koncu so dodane še opombe in razlage različnih znanih izrazov. Navadno vezana stane knjiga 38, vezana v platno pa 42 Din.

Konjice

Osebnosti. Z redom Jugoslovanske krone V. stopnje je odlikovan tukajšnji šolski upravitelj g. Hinko Šel. Zaslužnemu možu iskreno čestitamo. — Sodnik tukajšnjega okrajnega sodišča g. Maks Petrič je premeščen k okrajnemu sodišču v Trebnju; na njegovo mesto pride g. Franjo Logar, sodnik iz Maribora.

Iz sokolskega življenja. Svečana akademija v proslavo praznika zedinjenja, ki jo je priredilo tukajšnje Sokolsko društvo v telovadnici 30. novembra t. l. z bogatim in lepo izbranim programom domoljubnega značaja, je izpadla kar najbolje. Nastopili so s telovadnimi točkami vsi telovadni oddelki. Zvezino poslanico je prečital društveni prosvetar br. Ivan Nemec. Po prečitani poslanice

se je izvršila slovesna zaprisega novosprejetega članstva. — Miklavževa obdaritev je bila 5. decembra t. l. v telovadnici. Sokolsko društvo je obdarilo ob tej priliki precejšnje število revne sokolske mladine z oblekami, obutvijo, perilom in sličnim, razen tega pa je dobil vsak otrok še pecivo. — Golarjevo komedijo »Dve nevesti« uprizori naše društvo v petek 16. decembra ob 8. uri in jo ponovi v nedeljo 18. decembra ob isti uri. Igra bo v telovadnici v režiji brata Nemca. Vstopnina običajna.

Okrajna konferenca JRKD v Konjicah, na kateri se bo obravnaval projekt zakona o občinah, bo v nedeljo 18. decembra ob 9. uri v dvorani Narodnega doma. Na konferenco so vabljivi vsi odborniki, revizorji, poverjeniki okrajnega odbora JRKD, vsi predsedniki in tajniki oziroma namestniki posameznih krajevnih organizacij in vsi župani.

Vinski trg

POROČILO VINARSKEGA DRUŠTVA ZA DRAVSKO BANOVINO V MARIBORU.

Vrtiče pri Svečini, dne 17. 11. 1932: Letošnja trgatava v naši okolici je bila v splošnem obilna, izvzemši po hudi toči poškodovane občine Spodnji Plač. Trgategav se je izvršila okrog sv. Terezije. Boljše so letos zadeli oni, ki so trgali pred sv. Terezijo ker so ušli velikemu deževju, ki je povzročilo posebno v bolj močnih goricah pri ranih vrstah silno gnilobo in zamudno trgatavo. Pri burgundcu je bila polovica jagod na tleh. Kvaliteta: mošti so tehtali približno slahno kot lani; burgundec 20—21%, laški rizling okrog 18%, renski rizling in muškati silvanec 18—20%, žlahtnina in silvanec 17—18%, portugalka in frankinja 17—18% sladkorja.

V suhih kamenitih in strogo južnih vrstah legala je trs trpel od suše, grozdje je bilo deloma ovenelo, kar je zadrževalo zorenje, zato je tudi kvaliteta v takih krajih malo zaostala za lanskim vinom. Toda v globoki bolj zvezni zemlji z zadostno vlago je kvaliteta prvovrstna.

Cena moštu je bila 2—3 Din, a se ga je le malo prodalo.

Stara vina so v splošnem docela razprodana, izvzemši le nekaj posestnikov, ki ljubijo starino. Cena je bila staremu vinu: sortirano: 3—4 Din, mešano 2—3 Din. Fine vrste, kot renski rizling, traminec, muškati, tudi do 5 Din in še višje liter. Da se je tolika množina vina prodala, se pripisuje koristi novega trošarinskega zakona. Ta je pripomogel, da si je mnogokateri tudi siromašni človek lahko privoščil prav po ceni kak literček, ker je lahko ušel gostilničarjevemu profitu in se je zato popilo vina mnogo več. Da je ta pobeg gostov mimo gostiln za gostilničarje v vinorodnih krajih neprijeten, je že res, pa kaj hočemo, če pa to koristi vinogradniku, ki tudi hoče živeti in je teh mnogo več ko gostilničarjev.

Končice, dne 18. 11. 1932.: Letošnji pridelki je sicer nekoliko slabjši kot lanski, vendar je na drugi strani jako harmoničen, kot še nobeno leto. V dobrih legah (Škalce) se ni povzpela množina kisline po Mollenkopiu nikdar čez 8‰. Boljše sorte so imele po 6‰/100, slabše pa 8‰/100 kisline.

Mošti se prodajajo po 2 Din, 2¼, 3, tudi 4 Din boljše kvalitete.

Po gostilnah se toči mošt povprečno po 6 Din. Zaenkrat se je v prometu slabjša kvaliteta.

Rogaška Slatina, dne 18. novembra 1932: Trgategav smo pričeli v drugi polovici septembra, vendar so se našli nekateri solidni vinogradniki, ki smatrajo 15. oktobar za najboljši čas trgatave. Dasi ni bilo povsem uместno v letošnjem deževnem vremenu s trgatavo dolgo čakati, ker so nekateri vinogradniki pri prej trganih moštih dosegli ob enakih prilikah več sladkornih stopenj kakor pozneje ob trgatvi v dežju.

Povprečno so dosegli mošti od 14—20 odstotkov sladkorja, zadnji zelo redki.

Cene od 1.20 Din do 3. — Kupčije zelo redke. V gostilnah se prodaja mošt po

Din 5 do 8. Kmetje si deloma pomagajo tako, da prodajajo 1 zelenko po Din 1.50.

Posebni razlik med belimi in rdečimi vini ni. Stara vina prodajajo gostilničarjem po Din 2.50 do 3.50, kupčije redke. Staro vino je v gostilnah po 6—12 Din liter.

Bizeljso, dne 25. novembra 1932: Vinska kupčija je zadnji čas nekoliko oživila. Odprodanega je večja količina vinskega pridelka mešane sorte, Din 2.50—3.50. Zanimanje kupcev se opaža pri rdečem vinu. V ceni ni razlike. Po gostilnah v brežiškem okraju se toči vino od 6—8 Din liter, izvzemši sortna vina, ki so dražja.

Posavje, 15. novembra 1932: Smo na preokretu vinskih cen pri producentih; oni vinogradniki, ki so bili v stiski in so morali prodati (bolje pokloniti) mošt po vsaki ceni, so to že storili. Vinski trgovci so njihovo stisko uporabili in dovolili cene 6 do 7 par za stopnjo.

Vinogradniki, ki takrat niso prodali svojega pridelka, so samozavestnejši in držijo cene v kvalitetnih okoliših vsaj

na 3 dinarje za liter; drugod je cena sicer nekoliko nižja, toda trdna. Povsod po Dolenjskem so se pa že takoj od početka čvrsto držali in so imeli prav.

Draščiči, novembra 1932: Po zadnjem poročilu se tu ni nič posebnega dogodilo. Mošt v sodih je skoraj dokipel in se z vsakim dnevom zboljšuje, le žal, kupčije je malo. Gospodarji nekako obupno zro v bodočnost. Letošnja suša je tukajšnjemu ljudstvu povzročila uboštvo in revščino. Zima je pred durmi in ne bo živeža ne za ljudi in ne za živino, denarja pa ni dobiti od nikoder. Kmetje koljejo živino doma in jo takorekoč uničujejo in svoj gospodarski obstoj. Potreba bi bilo še veliko bolj letos kakor lani, da se pri oblasteh vpeljejo pomožne akcije vsaj za preskrbo potrebne krme za živino, da se ohrani in obdrži, ker če se bo uničila živina, bo uničen tudi naš gospodarski obstoj. Že sedaj so sleherni dan na potu izterjevalci davkov, ki hodijo od hiše do hiše po vaseh in izvršujejo rubež. Davkov ljudstvo plačati ne more. Pred leti je bila živina veliko na boljši ceni, tako tudi vino, davki pa precej manjši kakor danes, sedaj je pa nasprotno.

Ako bo obnemogel kmet, obnemoglo bo tudi vse drugo. Obupna slika našega kmeta.

Konferenca mlinarjev v Mariboru

TEŽNJE IN ŽELJE SLOVENSКИH MLINARJEV.

V nedeljo, 4. t. m. so se na poziv obrtnozadružnega nadzorništva zbrali v Mariboru zastopniki mlinarskih organizacij iz bivše mariborske oblasti na posvetovanje o današnjem položaju v mlinarski stroki in o potrebnih ukrepih za odpravo. Zastopani so bili mlinci iz vseli okrajev, izvzemši gornjegrajskega in šmarskega. Zelo zanimivo in izčrpno poročilo je na konferenci podal zbornični svetnik in član banskega sveta g. Zadravec iz Središča, ki je kot najboljši praktik in poznavalec našega gospodarskega življenja raztolmačil zakonite predpise zadnjih let, v kolikor posegajo v mlinarski obrt, posebno davčne predpise, in dokazal nezdružnost sedanjega položaja in na mnoga vprašanja dajal strokovnjaška pojasnila. Obrtnozadružni nadzornik g. Založnik je predložil statistični pregled mlinarskih obratov in njihovih strokovnih organizacij. Na bivšem Spodnještajerskem, vštevši Prekmurje in Mežiško dolino, je okroglo 1200 obrtnih mlinarskih obratov, od katerih je prilično 700 skupno z žagarji organiziranih v 13 sorodno-strokovnih, ostali pa v 12 kolektivnih obrtnih združenjih.

Po živalni razpravi, ki je trajala ves dopoldan, si je konferenca soglasno osvojila sledeče zahteve:

1. Davek na poslovni promet naj se v mlinarskem obratu ukine ali vsaj zniža na polovico.

2. Davčna osnova za poslovno-prometni davek se mora računati za celo državo enotno po cenah novosadske blagovne borze, ker pri sedanjem načinu računanja po prodajni ceni morajo mlinci v

pasivnih pokrajinah, kjer je cena radi dobavnih stroškov višja, plačevati večji davek kakor mlinci v žitornih krajih.

3. Dolžnosti kmečkih in trgovinskih mlinov naj se izenačijo in naj bodo mlinci, ki meljejo za nekmete, enako obremenjeni. Olajšave pri kmečkem mletju na merico naj ostanejo veljavne za obe vrsti mlinov, tako da se od nezmlitega zaslužka plača 1% od mlevskih izdelkov pa običajni, znižani prometni davek.

4. Priračunavanje poslovno-prometnega davka na računih bodi obligatorno, ker se bodo na ta način pri olajšani kontroli povečali dohodki.

5. Nepotrebne in za ugled mlinarske stroke škodljive kontrole pri peklih in trgovcih naj se odpravijo.

6. Tarifo za prevoz pšenice in koruze je treba izdatno izboljšati na korist pasivnih krajev.

7. Izvede naj se strogo strokovna organizacija mlinarskih obratov brez drugih strok in za te organizacije ustanovi v Mariboru strokovna zveza, ki se bo bavila z vseni važnejšimi vprašanji občega značaja. Vsako strokovno združenje mora šteti najmanj 50 članov.

Zadružni nadzornik g. Založnik je kot sklicatelj konferencie z veseljem ugotovil lep napredek, ki ga je mlinarstvo pokazalo s svojo stvarno razpravo in pomembnimi sklepi in se je s toplimi besedami priznanjem zahvalil glavnemu poročevalcu g. Zdravcu za njegovo poučno in strokovnjaško poročilo.

dominiate se CM

Sokolstvo

Zimskosportni odsek Sokola Maribor-matice je imel v sredo, 7. t. m. sestanek, na katerem se je razpravljalo o bodočem delu odseka, v katerem naj bi bila včlanjena društva vseh okrožij, ki niso vpisana v zimskosportni podzvezi. Nadalje se je govorilo o ustanovitvi zimskih postojank na Pohorju in drugje, posebno pa o Glažuti, ki bo skoro urejena. Tudi smučarski tečaj se bo priredil v času od 1. do 6. januarja 1933. Smučarji so si izvolili tudi svoj odbor, ki se je formalno sledeče: predsednik je Franc L u ž n i k, blagajnik Milan P e r m e, tajnik Boris S k a p i n, zapisnikar Marjan K o ž u h, gospodar Julij U r b a n e k, skakalni odsek pa vodi Boris K o ž u h. Za referente posameznih oddelkov so bili nadalje izvoljeni: S k o f i č, M. K o ž u h, T u š a k o v a t e r M a k u č e v a. Novi odbor si je zastavil nalogo, da v sokolskih vrstah čim bolj razširi in utrdi naš lep zimski sport.

Iz zelene bratovščine. Da se poglobijo družabni stiki med našimi lovci, je mariborska podružnica SLD sklenila prirejati družabne večere. Prvi prijateljski sestanek lovcev in njih prijateljev bo v sredo, 14. t. m. ob 20. uri v Aljaževi sobi hotela »Orel«.

Skavtizem

Zvezno smuško prvenstvo. Glavna uprava je dovolila roverskemu klubu v Mariboru organizirati tekme za smuško prvenstvo jugoslovanske skavtske zveze.

Za jamboree 1933 se je sestavil odbor, ki naj organizira udeležbo Jugoslovancev v Gödöllöju. Odbor sestavljajo bratje inž. Vukelić, ppor. Radenović, Gajić in Tošović.

Novi zvezni nadzorni odbor sestavljajo bratje: dr. Jordan Stojić, načelnik vojne sanitete dr. Milan Bartoš, univ. prof., Božidar Zečević, prof., Nikola Petrović, prof. in Mirko Lisavac, dipl. iur. — Pri navedbi nove glavne uprave se je zgodila pomota: drugi namestnik zveznega starešine je g. Nedeljko Divac, profesor višje pedagoške šole.

Naslov Zveze in pripravljalnega odbora za Jamboree je: »Savez skauta kraljevine Jugoslavije, Beograd, Miloša Velikog 6«, oziroma »Odbor za IV. mednarodni Džembori 1933, Beograd, Miloša Velikog 6«. — Skavtske ednice dopisujejo z zvezno glavno upravo preko svojih župnih uprav, le v izredno nujnih primerih se smejo obrniti naravnost na glavno upravo.

Železni so zakoni...

Pred kratkim je bila odpravljena iz Trsta v Prago nenavadna pošiljka. Neki trgovec je poslal v Prago 350 ptic pevk v kletkah. Ko je transport došel na češko mejo, so ga češke carinske oblasti zadržale radi površnih deviznih dokumentov. O zaprekah sta bila obveščena trgovca v Trstu in kupec v Pragi. Preden sta se sporazumela, so pevke poginile.

Andreas Haukland:

Bonsakove povesti

VI. Leto dni pozneje je po krivem prisegel, prisegel, da ni oče svojega lastnega otroka.

Ljubil je mladega dekleta. In so mu zašepetali v uho, da mu jo je nekdo drugi zapeljal. Vzbudilo se je v njem jokavo, maščevalno sovraštvo: Drugi se je dotaknil njenega telesa, njenega mehkega drgetajočega telesa!

Pretakal je solze v svoji onemogli jezi, skripal z zobmi ter krel.

Zapustil jo je, hodil samcat ter mislil na njeno postavo, na njene roke, na njene ustnice. In v sanjah je videl njen obraz, videl blesk njenih zob.

Njegova jeza je naraščala. Vedel je, da se dekletu čuti mater, da je on oče sleherni dan je mislil na to in se smejal: »Zdaj naj gre k onemu drugemu, k onemu, ki jo je prvi obiel.«

Prišel je stikati za drugimi ženskami, bil z njimi objemal — ter se smejal kakor obnorel.

Prišel je dan, ko je moral priseči, da ni oče. Zarana je vstal. Hodil je po svoji izbi gori in doli:

»Zdaj naj gre k onemu drugemu! Zdaj naj gre k onemu drugemu!«

Sedel je:

»Naj torej ima!«

Vstal je ter udaril z nogo ob tla:

»Vrag! Vrag!«

Toda takoj je povsobil glavo. Nekaj nežnega se je vzbudilo v njegovi duši. Pogladi se je po lasih, položil obe roki na svoja lica ter jih nalahno potrepjal. Čutil je, da so se mu zarosile oči.

»Moje dete! Moje dete!«

Prišel je hoditi semtertja, semtertja.

Ko je stopil v sodno dvorano, jo je videl ob eni izmed sten — neskončno blede, skoro rumeno.

Ko je šel k mizi, kjer je stal križ, pred katerim bo moral dvigniti tri prste, je tonila k njemu, prav tik njega:

»Ne smeš tega storiti!«

Potisnil jo je v stran ter siknil zamolklo:

»Pojdi k vragu!«

Ko je stal pri mizi, je videl njen obraz. Bil je eno samo veliko, žalostno vprašanje.

Ko je ponavljal besede s povzdignjeno roko, je ona odrevenela tiho, tiho. In oči so se ji bolešno udrle.

Šele pozneje je na vse to mislil Čutil je le, kako je nekaj v njem divjalo in vihralo. Čutil je neko pobožno veselje, iztrgati si srce iz prs, položiti ga na mizo ter ga pretepsti.

Ko je hotel oditi, je stal slučajno sodni sluga tik njega. Sodni sluga se mu je hotel umakniti. Ni bilo nič izzivajočega v njegovem pogledu ali v njegovem obnašanju. Vendar pa je Bonsak dvignil svoj pest ter ga pobil na tla.

Tedaj so se pa razjarjeni ljudje, ki so bili v sodni dvorani, pognali vanj, ga vrgli na tla ter stopali po njem. Ženske so kričale. Moški so dvigali svoje palice ter ga tolkli.

Ležal je mirno z zaprtimi očmi. Ni videl, pač pa je čutil, kam ga zadene udarec. Čutil je, kako se mu krči koža še pred udarcem. V mesu pa je drgetalo boli

in bolj, čim bolj se je bližal udarec.

Končno je ležal ter jokal od jeze, ker ni mogel premagati drgetanja v svojem telesu. Nobenih bolečin ni čutil od udarcev. Pač pa je čutil drgetanje svojega telesa kot peklensko moro.

Naenkrat so vsi prenehali. Nekdo je rekel:

»Ta je vendar mrtev!«

Molče, blede in prestrašeni so se moški in ženske zmuzali ven.

Oblast se je zavzela zanj. Njegovo drgetanje je polagoma ponehalo. Telo je utrpnilo v spanju.

Toda naslednjega dne se je pokazalo, da je desna stran hroma.

Med ljudmi, ki so jih zelo kaznovali za njihov napad, se je razširila govornica, da so mu bili trije prsti kakor od žarečega železa sežgani. Od tedaj so morali skrbeti zanj kakor za občinskega siromaka po posameznih dvorcih.

Njegov obraz je bil poševen, ena roka pa hroma ter mu visela ob strani. Pripovedovati pa je znal o starih dvorcih in o od usode zaznamovanih rodbinah, pa o ljudeh v veselju in v solzah.

KONEC.

POSJOJILNICA R. Z. Z. O. P. MARIBOR. NARODNI DOM

Ustanovljena l. 1882.
Stanje hranilnih vlog 85 milijonov Din
Rezervni zakladi nad 7 1/2 milijonov Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantne
Rentni davek plačuje iz svojega.

Mali oglasi

Prodaj

PLETILNI STROJ

za nogavice, sedlarski stroj in več krojaških strojev na prodaj. Mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ul. 14. 4100

Žepni robci, trko perilo za dame priljubljena b. žična darila

NA PRODAJ ZELO POCENI: pletilni in šivalni stroji: 10-80 »Jaguard« na ročni pogon z zelo lahko menjajočimi ploščami. 8-50 za gladko pletenje. 7-60 za gladko pletenje 2 kom. 10-40 za gladko pletenje 1 kom. Sesterokratni zvončasti navijalni stroj, stroj za kosmatenje (Rupfmaschine), specialni šivalni stroj (Kettelmaschine), Singerjev šivalni stroj, in 300 komadov navijalk. Stroji so na ogled pri R. Valentiču, Zagreb, Vlaška ul. 15. kjer jih interesenti tudi lahko kupijo. 4115

LEPE MOŠKE OBLEKE ter plašči ceneno na prodaj. Vprašati dopoldne Aleksandrova cesta 11, III. nadstropje desno. 4110

CENENO NA PRODAJ kratek glasovir, črn, skoraj nov, Dobrajc, Maribor, Tattenbachova ulica 21. 4101

RUSKI »FEE«, pristen pižmar, plašč iz seala, boa iz kože polarne lisice, na prodaj. Na ogled od pol 12. do 1 ure, Aleksandrova cesta 11, vrata 7. 4087

KLAVIR kratek, modern, skoraj nov, pancerplošča, krasen glas, prodaj. Dopise: Holobar, Maribor, Taborska 7. 4019

PRODAJ HRASTOVE PRAGE

za kurjavo, S. Tičar, Jezdarska ulica 19. 4085

KLAVIR.

črn, kratek, skoraj nov, lep glas, prodaj. Stritarjeva ul. 5. Vprašati I. nadstropje, Cena Din 12.000. 4126

Pouk

ENGLISH LESSONS. Miss Edith Oxley, Krekova 18, II. 3908

v bogati izbiri

Tekstilana Büdefeldt

Gosposka ul. 14

Sobo odda

STAREJŠO OSEBO sprejem kot sestanovalko. Dravska ul. 8. 4097

LEPO OPREMLJEN KABINET

s posebnim vhomom takoj oddam. Wilsonova ulica 13, I. nadstropje. 4112

ODDAM PRAZNO SOBO z uporabo kuhinje. Naslov v upravi »Večernika«. 4114

SOSTANOVALCA sprejem. Splavarska ulica št. 6. 4087

OPREMLJENO SOBO, solčno, separirano, z električno lučjo, takoj ali s 15. decembrom oddam. Stritarjeva ulica 5. Cena 275 Din. 4020

Sobo išče

IŠČEM MALO SOBO v bližini gimnazije, po možnosti prazno. Ponudbe na upravo Večernika pod »Prazna soba«. 4074

Posest

UGODNA PRILOŽNOST NAKUPA:

1. Vila v dobrem stavbenem stanju, podkletena, v lepi legi z velikim vrtom, primerna za vrtnarstvo, v okrožju mesta.
2. Vila, pritlična, tudi podkletena, sredi lepega vrta in mirna lega, takoj za vseliti.
3. Vinogradno in sadonosno posestvo v neposredni bližini mesta, z ugodnim dovozom, 2 vmičariji in gospodarsko poslopje, stiskalnica itd.
4. Stavbene parcele v področju mesta.
5. Kmečko posestvo s hišo, gospodarskimi poslopji, (donošni travniki in njive, brez vinograda).
6. Pritlična stanovanjska hiša s tremi stanovanji, pritlikline in vrt, ugodno na prodaj. Možnost plačevanja s hranilnimi knjižicami. Zelo ugoden nakup, lahka kompenzacija. Vprašati pri: Dr. O. Blanke in dr. F. Brandstetter, odvetnika v Mariboru, Aleksandrova cesta 14. 4116

Platno, šifoni platno za rjuhe in prevlake od tvrdke Scroll in Poljack

nimi knjižicami. Zelo ugoden nakup, lahka kompenzacija. Vprašati pri: Dr. O. Blanke in dr. F. Brandstetter, odvetnika v Mariboru, Aleksandrova cesta 14. 4116

HIŠE ALI POSESTVA od 28.000 Din naprej prodaja Posredovalnica Maribor, Frančiškanska ulica 21. 4106

HIŠO s tremi stanovanji prodamo. Maribor - Pobrežje, Nasipna ulica 27. 4111

Kupim

KUPIM STARI SKOBELNIK (Hobelbank). Ponudbe na S. Vidmar, Gajeva ul. 15. 4099

KUPIM PEČ (Dauerbrandofen). Ivan Kravos, Aleksandrova cesta 13 4125

POCENI! dobro blago
Zarnice, lestnice, moderne vseh vrst, svetilke, senčnik, krogle vseh barv, aparate, motorje

le pri
JOS. TICHY IN DRUG
MARIBOR, SLOVENSKA ULICA 16

Službo dobi

ODPRAVNIK. Iščemo s 1. januarjem, 1933 spretnega in samostojnega odpravnik in skladiščnika, ne preko 30 let starega. Prosilec mora biti izučen drogist, ki je odpravljaval posle že v večji drogeriji. Prosilce, ki primejo za vsako delo in si upajo samostojno delati, prosimo, da pošljejo lastnoročno napisane prošnje z opisom prejšnjih služb, prepisom spričeval, po-

samo dobre kakovosti.

Tekstilana Büdefeldt

Gosposka ul. 14

datkov ter z zahtevo plače na upravo »Večernika« pod šifro »Expedient« Prošilci nestrokovnjaki ne pridejo v poštev.

NATAKARICA

za vsa gostilniška dela, pridna, delovna, prijazna in poštena, dobi stalno službo tako v mestu. Ponudbe pod »Natakaraica XII«. 4128

Razno

POZOR! Zlozljive železne postelje Din 195, žični vložki Din 95, otomane Din 395 3-delne atrijske madrace Din 265. F. NOVAK Koroška c. 8, Vetrinjska ulica št. 7. 4096

PRVOVRSTNO VINO od 5 litr naprej toči Lochert. Mejski hrib 19. 4109

DIN 500.— NAGRADE dam dotičnemu, ki bi izsledil osebo, katera mi je dne 2. decembra med 12. in 15. uro na Aleksandrovi cesti 32 ukradla ročno, rjavo torbico iz kozjega usnja, v kateri se je nahajal sledeči nakit: prstan biseri in 12 malih briljantov v belem zlatu, dve zlati remonterki, ure starejšega sistema na zapestnice predelane, modrikast trak in črn trak, stara zlata damska ura na ključek, platinasta ovratna veržica, srebrni obesek zlat starinski medaljon s 4 tirkizi mali zlati obesek s 3 temno modrimi safiri, zlata filigranbroša štirozлата, španska broša, okrogla, vdrelano zlato v

Volineno blago za obleke, barventi, fianeti. Novi vzorci in vezave

jeklo, dijamantni prstan ter raznoteri drugi nakit. — Prijavi naj se vse takoj policiji 4127

GOSTILNA »PRI ZLATEM LEVU« (fureš). Danes v soboto in jutri v nedeljo pečene jetrne in krvave klobase, domači krofi, pristna vina. Beranič 4118

POHIŠTVO žični vložki, tapetniški izdelki, odeje, posteljina in cela stanovanjska oprema. Naicenciše F. N o v a k, Koroška 8, Vetrinjska 7. 4116

LEPF MOŠKE OBLEKE od 200.— do 600.— Din na prodaj. Badlova ulica 7. 4052

VSE MESTO že govori, da se najcenejše kupi in najboljšo proda v Grajski starinarni. Trg sv. 3952 bode 1

Berndolska = jedilna ocedje napravi usako jed slastno!

Pripravna darila - Fine kristalne posode - Tudi na drobno po tovarniških cenah v skladišču Kersnikova ulica (pri Völkerjevi garaži)

Obrtna dela

SEDAJ KO PRIHAJA ZIMA in vaših koles ne boste več rabili, nudi se vam prilika, da jih pustite temelito osušiti, emajlirati, poniklati, vse kroglične ležaje zbrusiti, tako da bodo do prihodnje spomlad

vedno po najnižjih cenah pri

Tekstilana Büdefeldt

Gosposka ul. 14

zopet popravljena, kakor nova. Shramba koles in motorjev čez zimo Hitra postrežba. Zajamčeno in solidno delo. Brezkonkurenčne cene. Priloroča se mehnična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. Zadolostuje dopisnica, da pridemo na dom po kolo! 3880

OBLEKA

je najlepše božično darilo!

Lepa in praktična božična darila v veliki izbiri za Božič znižane cene!

Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ul. 5

Puh perje

Ostanki

Razprodaja kravata Aleksandrova 9

Ker se bliža razprodaja koncu smo znižali cene do skrajnih mej. Kdor hoče prištediti polovico denarja in si kupiti krasno kravato, naj jo kupi pri nas.

Čita te »Večernik«!

Od 5. decembra naprej oblastveno dovoljena

RAZPRODAJA

Vsa moja bogato sortirana skladišča, galanterije, mode, kratke in pletene robe, igrači, se bo **rad** opustitve trgovine razprodajalo po neverjetno nizkih cenah. Vse blago s točno označenimi prodajnimi cenami se bo razprodajalo zelo nizko pod temi cenami

s popustom 20% do 50% in še ceneje,

kakor dolgo bo trajala zaloga.

Tako ugodno in poceni še za božične praznike niste nikoli kupovali! Naj nikdo ne zamudi te izredne nakupne prilike, ki se sigurno ne bo nikdar več pojavila. Tudi preprodajalci lahko svoje potrebe krijejo z blagom po res nizkih cenah.

Franc Kormann, Maribor, Gosposka 3

Stari hvarski prošek

vino za praznike (okrepčilo za rekonvalescente), izbrano, več let staro vino, priporočamo vsaki hiši. Zaradi krize znižane cene: Din 16.— liter franko, pošta Grablje ali železniška postaja Split-Metković. Po pošti pošljemo sodček od 15 litrov. Z železnico 50 litrov in več. Vse po povzetju. Sodček vzamemo nazaj. Poskusite ta izborni prošek, pa se boste prepričali

LOVRO TUDOR, vzorni vinogradnik
Malo Grablje, Hvar, Dalmacija

Okras za božično drevo
sanke
baterije za žep. svet.
galanterija
pletanine
papir
i. t. d.

Drago Rosina
Vetrinjska ul. 26.

Radi prezidave skladišča

na prodaj v
trgovini s pohištvom

Ernest Zelenka

Ulica 10. oktobra št. 5

po zelo znižanih cenah:

- 30 spalníc iz mehkega lesa
- 20 spalníc iz trdega lesa
- 20 jedilnic iz trdega lesa
- 20 opredeljen za kuhinjo
- 50 otoman, kakor tudi madrace, žične vložke, zavese, stole, mize itd.

ter vsakovrstno pohištvo
Kot plačilo sprejemem tudi hranilne knjižice! 3838

DARUJTE ZA BOŽIČ DARILO, S KATERIM BOSTE STALNO OBDAROVANI!

Naši „SUPER INDUCTANCE“ sprejemalci Vas bodo s svojo nenadkriljivo kakovostjo dolga leta o vsakem Božiču razveseljevali.

Sporočite svoje želje že sedaj našim trgovcem!

Zastopstvo za Maribor:

DIPL. OPTIK
E. PETELN
GRAJSKI TRG 7

PHILIPS
Super-Inductance

Praktična božična darila

po znižanih cenah dobite v manufakturni trgovini

Felix Skrabi, Maribor
Gosposka ulica št. 11

Modne liste

za jesen in zimo

Knjigarna Liskovne zadruga
Maribor, Aleksandrova c. 13

PRVOVRSTNI PREMOG

kakor stanovski po najnižjih dnevni cenah dobite pri gospej Pobežin, Maribor, Gregorčičeva ul. 1

A V 571/32-12

Dražbeni oklic

v zapušinski stvari po dne 5. oktobra 1932 v Mariboru umrli zasebnici Tyso Josipini, bo

dne 13. decembra 1932 od 9. ure naprej

v Mariboru, Gregorčičeva ul. št. 16/II javna dražba zapušinskih predmetov obstoječih iz pohištva in raznih drugih hišnih predmetov.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. V., dne 9. decembra 1932.

Oddaino naznanilo!

Vsem cenj. strankam vljudno sporočam, da sem svojo dolga leta obstoječo

specerijsko trgovino
prodal

„Splošni nabavljalni zadrugi“

in da bom ostal v svojem dosedanem podjetju kot poslovodja. Tem potom si usojam cenj. odjemalcem zahvaliti se za dosedanjo naklonjenost in zaupanje ter jih zagotavljam, da se bo tudi „Splošna nabavljalna zadruga“ potrudila zadostiti v vsakem pogledu željam in potrebam vseh cenj. članov.

Z odličnim spoštovanjem

FERD. USSAR, MARIBOR
Glavni trg št. 1.

Prezemno naznanilo!

Cast nam je vljudno obvestiti cenj. občinstvo Maribora in okolice, da smo prevzeli z dnem 8. decembra 1932 specerijsko trgovino gospoda

FERD. USSAR-JA, MARIBOR
Glavni trg št. 1

Potrudili se bomo, da bomo nudili našim cenj. članom vse življenske potrebščine po najnižjih cenah in je zato v interesu vsakega posameznika, da pristopi kot član k našemu podjetju.

Prosimo najvljudnejše vso cenj. javnost, da z zaupanjem pristopi k naši zadrugi in jo podpre s čim večjim številom članstva.

Z odličnim spoštovanjem

„Splošna nabavljalna zadruga“
Maribor, Glavni trg št. 1.

RADIO MARIBOR

oferira iz skladišča po originalnih cenah brez pribitka:

- RADIONE MIDGET SUPER**
3 cevni sprejemni aparat superheterodyne z vdelenim dinamičnim zvočnikom.
- RADIONE MIDGET DYNAMIC**
3 cevni sprejemni aparat, žarnice z zaščitno mrežico, v visoki frekvenci in vdelenim dinamičnim zvočnikom.
- HORNYPHON 606**
6 cevni Superheterodyne z vdelenim dinamičnim zvočnikom in seznamom postaj.
- HORNYPHON 404**
4 cevni sprejemni aparat (Bandfiltersuper) s seznamom postaj in elektrodinamičnim zvočnikom.
- HORNYPHON 302**
najmodernejši tricevni sprejemni aparat, cevi z zaščitno mrežico, sprejema tudi najoddaljene postaje, ima seznam postaj in elektrodinamični zvočnik.
- BERLINER 5000**
5 cevni z variabilni Mu-cevni in 4 kroge.
- BERLINER 2000**
2 cevni sprejemni aparat z vdelenim elektrodinamičnim zvočnikom, cenena tipa za vse sloje, z močnim glasom vsled močne končne stopnje in »širmgitterce« v visoki frekvenci.
- ESWE 335**
5 cevni Superhet z 8 krogi, avtomatičnim izenačenjem fadanga in avtomatično skalo za postaje, eksponencialni cevni.
- ESWE 335 L**
5 cevni Superhet enak ESWE 335 ima pa vdelen dinamični zvočnik.
- ESWE 333**
3 cevni sprejemni aparat, cevi z zaščitno mrežico, (Schirmgitterempfänger) s super cevjo v visoki frekvenci, vdelen zaščitni specialni krog, največje pojačevanje glasu, 2,5 vatni končni učinek.
- ESWE 3 S**
3 cevni sprejemni aparat, cev z zaščitno mrežo v visoki frekvenci, ceneni selektivni aparat za širše sloje z izdatno jakostjo glasu.
- ESWE 3 SL**
3 cevni sprejemni aparat, kakor zgoraj, ima pa vdelen prvovrsten elektromagnetičen zvočnik.
- ORION 7037**
3 cevni aparat, sprejema najoddaljene postaje, ima seznam postaj, visoka selektivnost, dinamični zvočnik.
- ORION 7055**
5 cevni sprejemni aparat s tremi variabilni Multi-Mu-cevni, močna pentoda kot končna cev, dinamični zvočnik.
- ORION 7050**
5 cevni sprejemni aparat, visoka selektivnost, z dinamičnim zvočnikom.
- ORION 7026**
zelo cenen dvocevni sprejemni aparat z vdelenim elektromagnetičnim zvočnikom.
- INGELEN »GIGANT«**
6 cevni Superheterodyne, 7 krogov, elektrodinamični zvočnik.
- MINERWA 33 W**
3 cevni, trikrožni sprejemni aparat z zapornim krogom (Bandfilter) in elektrodinamičnim zvočnikom.
- MINERVA 66 W**
6 cevni, 7 krožni sprejemni aparat Superhet z vdelenim elektrodinamičnim zvočnikom.
- KAPSCH-SUPER**
4 cevni aparat Superheterodyne, seznam postaj in elektrodinamičnim zvočnikom.
- KAPSCH-PERFEKT**
3 cevni sprejemni aparat, seznam postaj in elektrodinamičnim zvočnikom. (Bandfilter).
- KAPSCH-HARMONIE**
ceneni dvocevni sprejemni aparat, z močnimi končnimi cevmi in elektrodinamičnim zvočnikom.
- KAPSCH-PIONIER**
3 cevni sprejemni aparat z vdeleno lučno anteno in vdelenim elektromagnetičnim zvočnikom, zelo cenena tipa za vse sloje.
- BOSS**
4 cevni sprejemni aparat z lučno anteno in vdelenim elektrodinamičnim zvočnikom. (Bandfilter).
- EUMIG 133**
3 cevni sprejemni aparat, cevi z žarnično mrežo in dinamičnim zvočnikom.
- EUMIG 363**
6 cevni Superheterodyne, visoka selektivnost z variabilni Mu-cevni in dinamičnim zvočnikom.
- OJAČEVALCI »Körting«** od 12 do 100 vat učinka.
- ZVOČNIKI** vseh sistemov, bogato sortirana zaloga vsega materiala. Za naše Supersprejemnike garantiramo za absolutno ločitev posameznih postaj na 9 kilohercov. Oglejte in poskusite aparatov brezobvezna.

Radio Maribor r. z. z. o. z., Maribor
Glavni trg 1
Tel. 26-48 Tik državnega mostu in avtobusne postaje.

GLAVNI ZASTOPNIK RUDNIKOV SVETLEGA PREMOMA

Beletinec Ivarepolje Budinščina Ladanje-Dolnje
Ignit
Josip Govedič, Maribor, Prešernova 19
Zaloga suhih bukovih in mehkih drv po najnižjih cenah
Telefon 26-96

Primerna božična darila
v veliki izbiri
IVAN KRAVOS, MARIBOR
Aleksandrova c. 13

Najprimernejše
bež čno darilo!
Gotovi
damski plašči v največji izbiri
mornarski plašči v vseh velikostih
hubertus plašči po najnižjih cenah
manufaktura in konfekcija
J. PREAC, Maribor
Glavni trg 13 4016

Gugalni konji od Din 98 — naprej
vozički za lutke od Din 75 — naprej
sanke, e. osedežne Din 70 —
sanke, dvosedežne Din 80 —
sanke, trisedežne Din 90 —
razne igračke in okraste za božična drevesa doolite najceneje v
Ekspo tni hiši »LUNA«
Maribor, Aleksandrova c. 19

Oglašujte!

Zaročenci in zaročenke

kupujejo svoje pohištvo in vso drugo hišno opremo (tudi proti hranilni knjiznicam) samo v **trgovini s pohištvom**
3882
Ernest Zelenka, Ul ca 10. oktobra št 5

Izšla je Blasnikova
VELIKA PRATIKA
za navadno leto 1933
ki ima 365 dni,
»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obrajtan.
V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — poštno določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke, za pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Stajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odličnih oseb s slikami; oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.
»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:
tiškarni J. Blasnika nasl. d.d.
v Ljubljani

USODA LJUDI!

Prosluli astrolog profesor Helén se je odločil izgotoviti Vam brezplačno Vaš horoskop. Slava prof. Heléna je tako razširjena po svetu, da nam res ni treba opozarjati nanj. Njegova znana sposobnost videti v bodočnost drugih, ne glede na njihovo ljenskost od njega, meji na čudežnost. Sami astrologi vseh narodnosti z zvonkami in gledajo nanj kot na svojega mojstra. Prof. Helén Vam pove po resnici vso Vašo usodo, napove Vam kdaj lahko dosežete uspeh, dali najdeite srečo itd. Njegov popis preteklih, sedanjih in bodočih dogodkov bo vzbudil Vaše občudovanje, presenečeni boste in uspešni boste. Ne bodite črnogledi, ne bodite nejevoljni — vse bo boljše. Ali, kje naj dobite to gotovost? Prof. Helén Vam to pove v zvezdah! Ne verujete?

Zvezde govore resnico!

Čitajte kar Vam piše sam profesor-astrolog Helén. Spoštovani prijatelji! Ze ko sem samo omenil, da bom izgotavljal horoskope brezplačno, je bil moj tukajšnji zavod in moj tajnik g. Havelka naravnost zasut s prošnjami za postavljanje horoskopov. Smatram za svojo dolžnost, da se Vam tem potom zahvalim za Vaše zaupanje. Prosim pa samo nekoliko potrpljenja. Horoskop izgotovim vsakomur po vrsti, kakor prihajajo prošnje. Zato ne poganjajte svojih prošni.
Mislim da se Vam vsem najbolje oddolžim s tem, da tudi sam storim za vse kar je v mojih skromnih močeh. Dolga leta se že bavim s proučevanjem zvezd in njihovim vplivom na človeško življenje. Naučil sem se razumevati odnose zvezd do človeške usode in zato lahko vidim v bodočnosti ljudi.
To svojo sposobnost dajem sedaj na razpolago vsemu človeštvu. Javite mi svoj naslov poklic dan, mesec in leto rojstva in povem Vam o Vaši usodi več, nego bi smatrali za mogoče. Vse Vam napravim brezplačno kot nagrado za mojo visoko starost in v zameno za moje stroške mi priložite le Din 10.— Vse dopise naslovite le na moj zavod tako-le:

Astrološki laboratorij K. Havelka
Praga-Vinograde Slezská 116-M Poštni predaj 28, Češka-slovaška.
Oprosite mi da ne navajam svoleza naslova. Samotar sem in za svoje odgovornostno delo potrebujem miru in zbranih misli (Prof. Helén je star 86 let.)
Zahvaljujem Vam za Vaše prijateljstvo in zaupanje ter si bom prizadeval, da Vam napovem lepo pot bodočnosti.
Vas vseh vdani prijatelji prof. Helén astrolog.
Naša opazka: Prof. Helén ni prerok — marveč učenak, ki je vse svoje življenje posvetil zvezdam. Danes spada med naše največje dobrotnike, ker nam kaže pot k sreči in zadovoljstvu ter nas svari pred nevarnostmi, ki nam jih morda pripravljajo usoda.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice
Podružnica: CELJE nasproti pošte prei IJZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno